

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Jarc. M., 2015. Usklajevanje podatkov zemljiškega katastra in državne meje na Slovensko-Italijanski meji. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Lisec, A., somentorja Čeh, M., Kragelj, M.): 32 str.

Datum arhiviranja: 10-11-2016

University
of Ljubljana

Faculty of
Civil and Geodetic
Engineering

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Jarc. M., 2015. Usklajevanje podatkov zemljiškega katastra in državne meje na Slovensko-Italijanski meji. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljana, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Lisec, A., co-supervisors Čeh, M., Kragelj, M.): 32 pp.

Archiving Date: 10-11-2016

Univerza
v Ljubljani
Fakulteta
za gradbeništvo
in geodezijo

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

**UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM PRVE STOPNJE
GEODEZIJA IN
GEOINFORMATIKA**

Kandidatka:

MAJA JARC

**USKLAJEVANJE PODATKOV ZEMLJIŠKEGA KATASTRA
IN DRŽAVNE MEJE NA SLOVENSKO-ITALIJANSKI MEJI**

Diplomska naloga št.: 88/GIG

**RECONCILIATION OF THE LAND CADASTRE AND STATE
BORDER DATA AT THE SLOVENIAN-ITALIAN BORDER**

Graduation thesis No.: 88/GIG

Mentorica:

izr. prof. dr. Anka Lisec

Somentorja:

asist. dr. Marjan Čeh
Marko Kragelj

Ljubljana, 10.9.2015

»Ta stran je namenoma prazna«

STRAN ZA POPRAVKE

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Maja Jarc izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom: »**Usklajevanje podatkov zemljiškega katastra in državne meje na slovensko-italijanski meji**«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v digitalnem repozitoriju.

Ljubljana, 10.9. 2015

Maja Jarc

BIBLIOGRAFSKO - DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK:	528.44(497.4):(450):(043.2)
Avtor:	Maja Jarc
Mentor:	izr. prof. dr. Anka Lisec
Somentor:	asist. dr. Marjan Čeh, Marko Kragelj
Naslov:	Usklajevanje podatkov zemljiškega katastra in državne meje na slovensko-italijanski meji
Tip dokumenta:	Diplomska naloga
Obseg in oprema:	32 str., 2 pregl., 10 sl., 16 pril.
Ključne besede:	državna meja, slovensko-italijanska meja, zemljiški kataster, mejna dokumentacija, geodetska uprava

Izvleček

V diplomski nalogi smo za primer slovensko-italijanske državne meje obravnavali evidentiranje državne meje in usklajenost podatkov zemljiškega katastra s podatki o državni meji. V ta namen smo uporabili gradiva iz uradne evidence državne meje in zemljiškega katastra v Republiki Sloveniji, podatke arhiva o evidentiranju državne meje pri območni geodetski upravi v Novi Gorici ter zakonodajo in drugo strokovno literaturo s področja obravnave. V diplomskem delu so najprej predstavljeni osnovni pojmi področja obravnave diplomske naloge, nato je predstavljena slovensko-italijanska državna meja, vključujoč njeno spreminjanje v zgodovini ter oris današnjega poteka. Sledi predstavitev vsebine in postopkov tako imenovane mejne dokumentacije, ki vključuje tudi praktične primere, s katerimi se srečujemo na slovensko-italijanski meji. Ti primeri se nanašajo predvsem na usklajevanje katastrskih podatkov s podatki o poteku državne meje in na pripravo podatkov nove mejne dokumentacije. V diplomski nalogi smo poskušali opredeliti tudi vzroke za nastanek teh neskladij, za katere smo ugotovili, da so večinoma posledica digitalizacije mejne dokumentacije in zemljiškokatastrskih načrtov, lahko pa tudi napak zaradi prepisov, prerisov ali prenosov podatkov med različnimi mediji, formati in oblikami evidentiranja.

BIBLIOGRAPHIC - DOCUMENTALISTIC INFORMATION

UDC: 528.44(497.4):(450):(043.2)

Author: Maja Jarc

Supervisor: Assoc. Prof. Anka Lisec, Ph.D.

Cosupervisors: Assist. Marijan Čeh, Ph.D., Marko Kragelj

Title: Reconciliation of the land cadastre and state border data at the Slovenian-Italian border

Document type: Graduation Thesis - University studies

Notes: 32 p., 2 tab., 10 fig., 16 ann.

Key words: state border, Slovenian-Italian border, land cadastre, border documentation, surveying and mapping authority

Abstract

The main topic of the thesis is registering of state border and adjustment of land cadastre data with the state border data for the case of Slovenian-Italian border. For this purpose, data from the official state border evidence and land cadastre data in the Republic of Slovenia have been used; additionally, archive data about evidencing of state border at the regional office of the Surveying and Mapping Authority in Nova Gorica have been used, and legislation as well as other professional literature from the study field have been studied. In the thesis, some basic terms from the study field are explained in the beginning, followed by the description of Slovenian-Italian border, including its changes through the history and its current situation. Further on, the contents of state border documentation and procedures for recording of the state border are presented, accompanied by the examples from the practice at the Slovenian-Italian border. These study cases are mostly about the adjustment of the cadastre data with the data about state borderline from the official evidence, and about the procedures for preparing new documentation about the state border. In the framework of this thesis, we tried to define the reasons for such a discrepancy between the land cadastre data and data about state border, which lead us to the conclusion, that this was mainly the consequence of digitalisation of the state border documentation and of the cadastral maps. Copying, tracing and transfer of the data among different media, formats and forms of evidence also played an important role.

ZAHVALA

Za vso pomoč, strokovno podporo, usmerjanje pri izdelavi diplomske naloge in iskanje literature s področja slovensko-italijanske meje se iskreno zahvaljujem mentorici izr. prof. dr. Anki Lisec in somentorjema, Marku Kraglju z OGU Nova Gorica ter asist. dr. Marjanu Čehu. Hvala tudi drugim zaposlenim Geodetske uprave RS, tako na glavnem uradu v Ljubljani, še posebej ga. Ireni Poženel, kot na OGU Nova Gorica za posredovane podatke, gradiva in prijazno sodelovanje.

Zahvaljujem se tudi družini in prijateljem, ki so mi v času študija stali ob strani in me spodbujali.

KAZALO VSEBINE

IZJAVA O AVTORSTVU	IV
BIBLIOGRAFSKO - DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK	V
BIBLIOGRAPHIC - DOCUMENTALISTIC INFORMATION	VI
ZAHVALA	VII
1 UVOD	1
2 UPORABLJENE METODE IN MATERIALI.....	2
3 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV.....	3
3.1 Državna meja.....	3
3.2 Zemljiški kataster	3
3.3 Evidenca državne meje.....	4
4 SLOVENSKO- ITALIJANSKA DRŽAVNA MEJA	5
4.1 Postopek določitve meje.....	5
4.1.1 Prva faza.....	5
4.1.2 Druga faza.....	5
4.1.3 Tretja faza	6
4.1.4 Četrta faza	11
4.2 Sprememba državne meje.....	11
4.3 Zgodovina slovensko-italijanske meje	12
4.3.1 Pariška mirovna pogodba.....	13
4.3.2 Londonski sporazum	14
4.3.3 Osimski sporazumi.....	14
4.3.4 Obnova državne meje.....	14
4.4 Slovensko-italijanska meja danes	15
4.4.1 Potek slovensko-italijanske državne meje	15
4.4.2 Trigonometrična mreža	15

4.4.3	Stara mejna dokumentacija za slovensko-italijansko državno mejo.....	17
4.4.4	Nova mejna dokumentacija za slovensko-italijansko državno mejo	17
4.4.5	Izboljšava digitaliziranih načrtov, dopolnilna mejna dokumentacija	18
5	PRIMERI USKLAJEVANJA OPISNEGA IN GRAFIČNEGA DELA MEJNE DOKUMENTACIJE	20
5.1	Stabiliziranje novih mejnih točk	20
5.2	Merjenje dodatnih lomnih točk	21
6	USKLAJEVANJE PODATKOV DRŽAVNE MEJE S KATASTRSKIMI PODATKI	24
6.1	Kakovost digitaliziranih katastrskih načrtov	24
6.2	Primeri nesoglasij na slovensko-italijanski meji pri usklajevanju katastrskih podatkov z državno mejo.....	25
6.2.1	Grafično nesoglasje	25
6.2.2	Celotna parcela se nahaja na ozemlju sosednje države.....	25
6.2.3	Del parcele se nahaja na ozemlju sosednje države	26
6.2.4	Med mejo katastrske občine in državno mejo obstaja prazen prostor oziroma ozemlje, ki ni evidentirano v atributni in grafični bazi katastra ter v zemljiški knjigi	27
6.2.5	Tuj državljan zahteva izpis podatkov o parcelah, ki ležijo na ozemlju Republike Slovenije.	28
6.3	Povzetek ugotovitev	28
7	ZAKLJUČEK.....	30
VIRI	31	
	Ostali viri.....	32

KAZALO SLIK

Slika 1: Razdelitev državne meje RS na sektorje – oranžno odebeljeno so odseki meje, ki jih vzdržuje Republika Slovenija (vir: GURS, 2015).....	7
Slika 2: Glavni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).	8
Slika 3: Vmesni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).....	9
Slika 4: Pomožni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).....	9
Slika 5: Specialni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).	10
Slika 6: Državna meja z Italijo po letnicah določitve (vir: OGU Nova Gorica, oddelek za državno mejo).....	13
Slika 7: Trigonometrična mreža ob slovensko-italijanski državni meji (vir: Katalog geodetskih podatka tačka triangulacije ..., 1980).	16
Slika 8: Mejni znaki – most na reki Učji (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015)..	21
Slika 9: Prikaz poteka meje po suhem zidu (lastni vir).	22
Slika 10: Skica oštevilčbe neoznačenih lomnih točk pri poteku mejne črte med posrednimi mejniki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).	23

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Numerični del dopolnilne mejne dokumentacije (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo).....	19
Preglednica 2: Opisni del mejne dokumentacije (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo).	19

»Ta stran je namenoma prazna«

1 UVOD

Posestne oziroma zemljiško-lastniške in državne meje imajo poseben pomen za odnose med posamezniki, narodi in državljani. Prve imajo poseben pravni status, saj so odraz stanja, zapisanega v zemljiški knjigi na sodišču, druge pa določajo meddržavne pogodbe, ratificirane v parlamentih sosednjih držav. Temelj dobrih odnosov med sosedi, ki bi sicer prav zaradi njih lahko postali sovražniki, so jasno in natančno določene ter označene meje (Mlakar, 1996).

Predmet te diplomske naloge so prav zemljiško-lastniške in državne meje, natančneje državna meja z Italijo, kjer smo izbrali tudi študijska območja. Z namenom ugotovitve skladnosti katastrskih podatkov (grafičnega prikaza mej zemljiških parcel) in podatkov državne meje (potek državne meje), smo analizirali izbrane primere na študijskih območjih ter prikazali izzive na področju usklajevanja mej zemljiških parcel z državno mejo, s katerimi se srečujejo na Geodetski upravi RS, na območni izpostavi geodetske uprave v Novi Gorici. Virov o usklajevanju podatkov zemljiškega katastra in evidence državne meje je malo, zato smo na posamezna vprašanja, ki so se pojavljala med pisanjem, poskušali odgovoriti na podlagi teh praktičnih primerov in intervjujev s strokovnjaki geodetske uprave, ki delajo na tem področju. Da bi jih lahko lažje razumeli, smo najprej preučili temeljne pojme, kot so zemljiški kataster, državna meja in evidenca državne meje ter preučiti zgodovinsko dogajanje na območju današnje slovensko-italijanske meje, njeno spreminjanje skozi čas ter sedanji potek meje.

Razmere, ki so pogojevale določitev zahodne državne meje, kot jo imamo danes, si lahko predstavljamo na temelju nekaterih pomembnih zgodovinskih mejnikov in značilnosti odnosov z Italijo od konca prve svetovne vojne do danes, ki so opisani v poglavju 4.3. Do današnjega mednarodno pravnega stanja je privedlo veliko dogodkov, teženj in drugih okoliščin, zato lahko le s popolnim vedenjem vseh značilnosti odnosov, ki so bili v zadnjih desetletjih povezani z našo zahodno mejo, razumemo njeno današnjo ureditev (Poljšak, 1997). Z urejanjem odnosov med sosednjima državama in urejanjem državne meje je povezano tudi evidentiranje meje, kjer moramo poznati postopek evidentiranja poteka državne meje, kjer ima v Sloveniji pomembno vlogo državna geodetska uprava. V prvem delu diplomske naloge je tako opisano ozadje določitve poteka, označevanje, vzdrževanje in obnavljanje državne meje v Republiki Sloveniji.

Če se vrnemo k osrednji temi praktičnega dela naloge, to je k usklajenosti poteka državne meje in katastrskih podatkov (poteka parcelnih meja), lahko omenimo, da je imela velik vpliv na natančnost evidentiranja grafičnega in posledično tudi numeričnega dela mejne dokumentacije prav digitalizacija. Ozadje tega problema je podrobneje opisano v tretjem delu diplomske naloge. Za študijska območja smo na podlagi terenskega ogleda, pregleda mejne dokumentacije, že izvedenih meritev na terenu in zapisnikov preverjali skladnost podatkov evidence državne meje in katastrskih načrtov (zemljiškokatastrskega prikaza in katastrskega načrta). To usklajevanje ni enostavna naloga, saj gre za dvostranske odločitve, pogajanja in sporazume – v našem primeru med Slovenijo in Italijo, poleg tega pa reševanje problemov v primeru neskladja ni nikjer natančno opredeljeno in opisano. Problemi se zato rešujejo predvsem na podlagi preteklih izkušenj in s konstruktivnim sodelovanjem komisij za državno mejo obeh sosednjih držav, pri tem pa sledijo veljavni zakonodaji in mednarodnim sporazumom. Ker so ti primeri usklajevanja nevsakdanji primeri iz prakse geodetov in se bodo v prihodnosti zagotovo še pojavljali na državni meji, smo se odločili, da jih v tej diplomski nalogi povzamemo in predstavimo predlagane rešitve, ki so se uporabile na slovensko-italijanski meji.

2 UPORABLJENE METODE IN MATERIALI

V nalogi smo uporabili predvsem opisno (deskriptivno) metodo, in sicer za povzetek študijske literature, zakonodaje. Opisno metodo smo uporabili tudi pri predstavitvi primerov in rezultatov analize primerov iz prakse, ki se nanašajo na usklajevanje podatkov evidence državne meje in zemljiškega katastra na slovensko-italijanski meji. Najprej smo predstavili državno mejo z Italijo, delo komisij za državno mejo ter naloge vzdrževanja in evidentiranja državne meje. Posebej smo preučili, kaj vpliva na položajno natančnost podatkov o poteku državne meje ter na podlagi študije primerov prikazali načine usklajevanja podatkov o državni meji s podatki zemljiškega katastra.

Pri študiji primerov smo uporabili tudi metodo intervjuja (zaposlene na Geodetski upravi RS; ki so zadolženi za vzdrževanje državne meje), s katero smo pridobili ključne informacije za razumevanje primerov in za končno sintezo.

V prvem delu so za lažje razumevanje vsebine naloge predstavljeni pojem državne meje, zemljiški kataster v Sloveniji ter evidenca državne meje, ki jo danes vzdržuje Geodetska uprava RS.

V drugem, najboljšežnejšem delu naloge, so predstavljene naloge Geodetske uprave RS pri vzdrževanju in evidentiranju državne meje na splošno, v nadaljevanju se osredotočimo na slovensko-italijansko državno mejo, ki je predmet obravnave. Na začetku je opisan postopek določitve državne meje po fazah, od določitve meje na podlagi sporazumov in pogodb med državama, do razmejitve držav v naravi, označitve meje na terenu z mejnimi znaki, obnove in vzdrževanja državne meje. Sledi zgodovinski pregled dogodkov, ki so pomembno vplivali na potek slovensko-italijanske državne meje. Dodatno je predstavljeno evidentiranje slovensko-italijanske državne meje, vključujoč predstavitev trigonometrične mreže, ki predstavlja geodetsko osnovo za vzpostavitev in evidentiranje mejnih točk, predstavljeni so še mejna dokumentacija, postopek digitalizacije in izboljšava digitaliziranih podatkov ter posledično nastajanje dopolnilne mejne dokumentacije. Na koncu je opisan še postopek usklajevanja podatkov državne meje s podatki zemljiškega katastra.

V zadnjem delu naloge so predstavljeni problemi, s katerimi se soočamo pri usklajevanju podatkov državne meje z zemljiškim katastrom in usklajevanju delov mejne dokumentacije z dejanskim potekom državne meje v naravi. Pri vsakem primeru je opisan problem, za ponazoritev problema pa je podana tudi skica. Na koncu vsakega primera so predlagane rešitve, ki temeljijo na veljavni zakonodaji in državnih sporazumih.

3 OPREDELITEV TEMELJNIH POJMOV

V tem poglavju so predstavljeni osnovni pojmi, ki so pomembni za razumevanje vsebine diplomske naloge. Najprej so podane definicije državne meje, s katerimi se najpogosteje srečujemo. Nato je podana definicija zemljiškega katastra in na kratko opisana odvisnost položajne natančnosti evidentiranja lastniških mej v zemljiškem katastru. Kot zadnja je predstavljena evidenca državne meje.

3.1 Državna meja

Državno mejo lahko opredelimo na več načinov. Poenostavljeno bi lahko rekli, da je državna meja črta, ki ločuje, razmejuje države (SSKJ2, 2014), vendar gre v resnici za navpično ploskev nepravilne oblike, ki razmejuje zemeljsko površino, zračni prostor in podzemlje. Poznamo pa tudi "geodetsko" definicijo, katera pravi, da je državna meja lomljena črta, ki jo v lomih na terenu označimo z mejnimi znaki, geodetsko izmerimo, evidentiramo in grafično prikažemo na kartografskih podlagah (Mozetič, 2004).

Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-2, 2010) v 3. členu opredeljuje mejno črto kot črto, ki razmejuje območje Republike Slovenije od območij sosednjih držav, državno mejo pa kot kopensko in morsko mejo ter letališča in pristanišča, prek katerih poteka mednarodni promet. Zakon nadalje v 10. členu določa označitev mejne črte, kjer je v prvem odstavku določeno, da Vlada Republike Slovenije na predlog posameznih ministrstev imenuje člane delegacij v meddržavnih komisijah za označevanje in vzdrževanje državnih meja, ustanovljenih na podlagi veljavnih mednarodnih pogodb. Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, z drugimi pristojnimi ministrstvi usklajuje opravljanje nalog, povezanih z označevanjem mejne črte ter razmejitvijo. Drugi odstavek 10. člena pa določa, da strokovno-tehnična opravila v zvezi z označevanjem mejne črte opravlja upravni organ, pristojen za geodetske zadeve (ZNDM-2, 2010).

Državne meje Republike Slovenije so mednarodno priznane državne meje nekdanje Jugoslavije (Socialistične Federativne Republike Jugoslavije – SFRJ) z Republiko Avstrijo, Republiko Italijo in Republiko Madžarsko v delu, v katerem te države mejijo na Republiko Slovenijo, ter meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru »dosedanje SFRJ« (Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, 1991). Republika Slovenija torej meji na štiri države, in sicer: Italijo, Avstrijo, Madžarsko in Hrvaško. Približna dolžina kopne meje države Slovenije je 1370 kilometrov. O točni dolžini meje bomo lahko govorili, ko bo določena in geodetsko izmerjena meja z Republiko Hrvaško. Dolžine in vrste meja, ki pripadajo sosednjim državam so (Vir: Geodetska uprava RS, 2014):

- Italija: 280 km, od tega 201 km kopenske, 31 km rečne, ter 48 km morske meje,
- Avstrija: 318 km, od tega 250 km kopenske, 68 km rečne,
- Madžarska: 102 km, od tega 89 km kopenske, 13 km rečne in
- Hrvaška: 670 km, od tega 380 km kopenske, 290 km rečne, za dolžino morske meje ni podatka.

3.2 Zemljiški kataster

Zemljiški kataster je uradna, temeljna nepremičninska evidenca o zemljiščih, ki temelji na izmeri lastniških mej. Parcela, osnovna in najmanjša enota zemljiškega katastra, predstavlja strnjeno zemljišče z evidentirano mejo v zemljiškem katastru in določeno identifikacijsko številko, ki leži znotraj katastrske občine ter pripada istim lastnikom (ZEN, 2006). Potek parcelnih mej in identifikatorji parcel so predstavljeni na zemljiškokatastrskih načrtih velikih meril. Ti grafični prikazi prikazujejo skupaj s podrobnimi opisi zemljiških parcel posamezno parcelo glede na velikost,

vrednost, rabo in stvarne pravice, povezane s parcelo (Ferlan, 2005). Lahko bi rekli, da zemljiški kataster povezuje stvarne pravice na nepremičninah – zemljiščih, ki jih vodi zemljiška knjiga, z lokacijo v prostoru. To pomeni, da umesti lastnino v prostor, oziroma prostor poveže z lastnikom (E-prostor, 2015).

Položajna točnost evidentiranja parcelnih mej v zemljiškem katastru je odvisna od več dejavnikov. Po mnenju Mlakarja (1996) je osnovni pogoj za natančno in točno določitev lege parcelne meje njena jasna označitev na terenu. To pomeni, da morajo biti na vseh lomnih točkah meje postavljeni mejni znaki. Drugi dejavnik, ki vpliva na natančnost evidentiranja meje, je natančnost geodetske izmere, ki je delno predpisana, odvisna pa je tudi od uporabljene metode meritve. Skozi čas so se predpisana merila natančnosti oziroma točnosti in metode meritev postopoma spreminjale in se prilagajale merilu katastrskega načrta, ki se razlikuje glede na intenzivnost rabe prostora (Mlakar, 1996). Označitev parcelne meje na terenu nova zakonodaja v Sloveniji več eksplicitno ne zahteva (glej ZEN, 2006), pri položajni natančnosti in točnosti katastrskih podatkov pa je treba omeniti tudi vplive vzdrževanja analognih in digitalnih katastrskih načrtov, digitalizacije katastrskih načrtov ter transformacije katastrskih načrtov med različnimi referenčnimi koordinatnimi sistemi (glej Čeh in sod., 2011).

3.3 Evidenca državne meje

Evidenco državne meje (EDM), kjer so shranjeni podatki o poteku državne meje, obravnava Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006), ki v 104. členu določa, da mora Geodetska uprava Republike Slovenije (GU RS) voditi evidenco o državni meji in jo vzdrževati.

Evidenca državne meje obsega (Pravilnik o evidenci državne meje, 2006):

- podatke o točkah, ki posredno in neposredno določajo potek državne meje, dodatno se vodi način in natančnost določitve koordinat ter vrsta oznake,
- opis meje,
- mejni načrt, ki prikazuje položaj posameznih točk na topografskem načrtu merila 1:1000, 1:2000, 1:5000 ali 1:10.000,
- zbirko listin, ki se nanašajo na vpis in spremembe podatkov v evidenci,
- povezavo s celotno dokumentacijo o določitvi in spremembi državne meje, s katero se je državna meja evidentirala (mednarodne pogodbe, konvencije, sporazumi, zapisniki) in
- povezavo z registrom prostorskih enot in zemljiškim katastrom.

Pravilnik o evidenci državne meje (2006) v 3. členu določa, da se o točkah državne meje v evidenci vodijo podatki o identifikacijski številki, ki jo določa ratificirana mednarodna pogodba, koordinate točk državne meje, vrsta oznake državne meje in povezava z registrom prostorskih enot ter zemljiškim katastrom. V 4. členu tega pravilnika pa je zapisano, da se številka točke državne meje določi v enotnem državnem koordinatnem sistemu za celo državo, in sicer od številke 1 naprej. V primeru, da se državna meja spremeni ali da se točka prestavi, se za novo točko državne meje določi naslednja prosta številka točke državne meje v enotnem sistemu za celo državo.

Glede povezave z registrom prostorskih enot, 7. člen zgoraj omenjenega pravilnika, določa, da se v evidenci EDM zabeležijo podatki o identifikacijskih številkah prostorskih enot, ki ležijo ob državni meji, ter točke na državni meji, v katerih se meje prostorskih enot stikajo z državno mejo. Za povezavo z zemljiškim katastrom pa se v evidenci vodijo podatki o identifikacijskih oznakah zemljiških parcel, ki ležijo ob državni meji, in točkah na državni meji, v katerih se deli mej zemljiških parcel dotikajo državne meje.

4 SLOVENSKO- ITALIJANSKA DRŽAVNA MEJA

To obsežnejše poglavje zajema predstavitev postopkov določitve državne meje po fazah, zgodovinski oris določevanja slovensko-italijanske državne meje (po drugi svetovni vojni), načini vzdrževanja oziroma obnove državne meje, potek slovensko-italijanske meje danes in načini evidentiranja državne meje ter usklajevanja podatkov državne meje z grafičnimi podatki zemljiškega katastra.

4.1 Postopek določitve meje

V nadaljevanju so predstavljene štiri faze določitve državne meje, od sklenitve meddržavnih pogodb o poteku meje, do same razmejitve držav v naravi in vzdrževanja državne meje. Znotraj tega je omenjena tudi mešana komisija in njene naloge pri vzpostavitvi in vzdrževanju državne meje, opisani so mejni znaki, ki so se oziroma se uporabljajo za določitev poteka slovensko-italijanske meje ter postopek v primeru spremembe državne meje.

4.1.1 Prva faza

Prva faza je določitev državne meje na temelju mednarodnega sporazuma. Določitev poteka slovensko-italijanske meje, ki je predmet naše obravnave, je opisana v določbah Pariške mirovne pogodbe (1947) in kasneje v Londonskem sporazumu (1954), kjer je meja določena le na splošno, dokončno pa z Osimskimi sporazumi iz leta 1975. Potek državne meje je prikazan grafično na ustreznih kartografskih podlagah in pisno. Če se pisni in grafični del ne skladata, prevlada praviloma besedni opis, kot to določa Osimski sporazum v 2. odstavku 1. in 2. člena (Mozetič, 2004).

4.1.2 Druga faza

Sledi druga faza, imenovana razmejitev držav v naravi. Države podpisnice sporazuma ustanovijo mešane komisije, v našem primeru Slovenija in Italija imenujeta slovensko-italijansko komisijo za izpolnjevanje obveznosti po Konvenciji med Vlado Republike Slovenije in Vlado italijanske Republike o vzdrževanju meje. Te ugotovijo potek državne meje v naravi na osnovi besednega opisa in grafičnega prikaza (Mozetič, 2004). Mešane komisije praviloma sestavljajo člani obeh držav, in sicer vsaka pogodbenica imenuje predsednika, namestnika predsednika, dva člana svoje delegacije in potrebno strokovno in pomožno osebje, kot so pravniki, geodeti, politologi, predstavnik ministrstva za notranje zadeve ipd. (GURS, 2015).

Naloge Mešane komisije, ki jih predpisuje 10. člen Zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Republike Slovenije in vlado italijanske Republike o vzdrževanju državne meje (2011), so:

- izdelava programa potrebnih del,
- določitev števila strokovnjakov in delovne sile ter izdajo pisnih navodil za njihovo delo,
- sestava zaključnega zapisnika o opravljenih delih na meji in
- označevanje mejne črte na tistih mestih, kjer ta seka mostove, poti, železniške proge, predore, kanale, nadzemne vode in druge objekte.

Vsaka pogodbenica krije stroške svoje delegacije v Mešani komisiji in drugega osebja, zaposlenega pri izvajanju del na meji. V 5. členu Pariške mirovne pogodbe iz leta 1947 je tudi določeno, da (Mozetič, 2004):

- komisiji začneta z delom takoj, ko začne pogodba veljati in ga končata čim prej, vsekakor pa v roku šestih mesecev in

- da z namenom natančne določitve meje na kraju samem, določene v 3., 4. in 22. členu pogodbe, se članom komisije dovoli, da se oddaljijo za 0,5 km od črte, določene s pogodbo, zato da mejo prilagodijo krajevnim geografskim in gospodarskim okoliščinam. Pri tem morajo upoštevati pogoj, da nobene vasi ali kraja z več kot 500 prebivalci, nobenih pomembnih železniških prog ali glavnih cest niti pomembnih oskrbovališč z vodo ali električno energijo ne bodo uvrstili pod drugo suverenost od tiste, ki izhaja iz razmejitve, določene v pogodbi.

4.1.3 Tretja faza

V tretji fazi se kopenska državna meja označi na terenu s trajnimi mejnimi znaki oziroma mejniki in izdela ustrezna mejna dokumentacija. Mejna dokumentacija slovensko-italijanske državne meje obsega sledeče dokumente (Mozetič, 2004):

- zapisnike o postavljanju mejnih znakov,
- atlas geodetskih načrtov, ki vsebuje 89 listov načrtov merila 1:2000, 1:5000 in 1:10.000, oštevilčenih od severa proti jugu,
- katalog geodetskih in topografskih podatkov o mejnih znakih,
- katalog podatkov o točkah trigonometrične mreže in
- katalog mejnih znakov, ki vsebuje opis meje med sosednjima mejnima znakoma in razdaljo med njima izračunano iz koordinat (Mlakar, 1996).

Poleg tega se običajno izdela posebna dokumentacija (zapisnik) o vsakem mejniku, iz katere je razvidno, kdaj je bil mejnik postavljen, katera stran je dala material za izdelavo, kdo je bil navzoč pri postavitvi, koordinate mejne točke ipd. Izdela se tudi skica (topografija) mejnika ali se ga le fotografira, tako da je razvidna lega mejnika glede na bližnjo okolico (Mlakar, 1996). V prilogi A je primer starega, dvojezičnega zapisnika o mejniku številka 18, v prilogi B pa je primer novega zapisnika o tem istem mejniku.

Pomemben del dokumentacije o državni meji so geodetski načrti obmejnega pasu z vrisanim potekom meje, mejniki in vpisanimi številkami mejnikov. Na geodetskem načrtu je prikazan tudi teren z izohipsami in višinskimi kotami, skladno s topografskim ključem. Širine izmerjenega obmejnega pasu so od 200 do 500 metrov, merila načrtov pa 1:2000, 1:5000 ali 1:10.000 (Mlakar, 1996; Kragelj, 2015b).

Lega mejnikov in neoznačenih lomnih točk na meji je matematično določena s pravokotnimi koordinatami v koordinatnem sistemu, ki ga vsaka država predpiše za vse uradne geodetske meritve. Ta koordinatni sistem določa lego osnovnih geodetskih točk, potrebnih za določitev lege mejnih točk. Mejni državi imata velikokrat različna koordinatna sistema, zato se mejnim točkam določijo koordinate v vsakem od njiju. Mejne točke imajo tako dvojne koordinate, lahko pa tudi trojne, v primeru, da ležijo na tromeji (Mlakar, 1996) ali če se zahteva evidentiranje koordinat tudi v skupnem referenčnem koordinatnem sistemu.

O obliki, velikosti, tipu, materialu, oštevilčenju in napisih na mejnih znakih ter o številu mejnih sektorjev, na katere bo razdeljena celotna državna meja, se predhodno dogovori mešana komisija. Državna meja je namreč zaradi boljše preglednosti pri označevanju na terenu in posebej še pri vzdrževanju meje in mejnih znakov med dvema državama razdeljena na sektorje. Razdelitev na sektorje omogoča enakomerno delitev stroškov označitve, kasnejšega vzdrževanja in obnove državne meje (Mozetič, 2004).

Na sliki 1 so z odebeljeno oranžno črto označeni odseki, ki jih vzdržuje Republika Slovenija. Kot že omenjeno, se meja z Republiko Hrvaško še ni vzpostavila zaradi nerešenih vprašanj v povezavi s potekom državne meje na nekaterih odsekih.

Slika 1: Razdelitev državne meje RS na sektorje – oranžno odebeljeno so odseki meje, ki jih vzdržuje Republika Slovenija (vir: GURS, 2015).

Kopenski del slovensko-italijanske meje je razdeljen na osem mejnih sektorjev, tako kot določa 8. člen Zakona o ratifikaciji med vlado Republike Slovenije in vlado italijanske Republike o vzdrževanju državne meje (2011):

- I. sektor: od mejnega znaka na slovensko-italijansko-avstrijski tromeji do posebnega mejnega znaka 8/10 (izvzet), ki je na mejnem prehodu Predel,
- II. sektor: od posebnega mejnega znaka 8/10 do glavnega mejnega znaka 18 (izvzet), ki je na mejnem prehodu Učeja,
- III. sektor: od glavnega mejnega znaka 18 do glavnega mejnega znaka 30 (izvzet), ki je na vrhu Matajurja,
- IV. sektor: od glavnega mejnega znaka 30 do glavnega mejnega znaka 44 (izvzet), ki je na mejnem prehodu Golo Brdo,
- V. sektor: od glavnega mejnega znaka 44 do glavnega mejnega znaka 54 (izvzet), ki je na Sabotinu,
- VI. sektor: od glavnega mejnega znaka 54 do glavnega mejnega znaka 66 (izvzet), ki je pri Medji vasi,
- VII. sektor: od glavnega mejnega znaka 66 do glavnega mejnega znaka 78 (izvzet), ki je na Golem vrhu in
- VIII. sektor: od glavnega mejnega znaka 78 do glavnega mejnega znaka 92 v zalivu Sv. Jerneja.

Za trajno označitev državne meje od slovensko-italijansko-avstrijske tromeje do Jadranskega morja (kopenska meja) so se oziroma se uporabljajo (Mozetič, 2004; Kragelj, 2015a):

- glavni mejni znaki,
- vmesni mejni znak,
- pomožni mejni znaki in
- specialni mejni znaki.

Mejni znaki so običajno betonski ali armiranobetonski bloki različnih velikosti. Pobarvani so v belo, razen številke in napisov, ki so v črni barvi. Vsak mejni znak ima na vrhu označeno smer do sosednjih

mejnih znakov in s piko na sredini koordinate mejnega znaka. Te so podane v veljavnih koordinatnih sistemih obeh držav (Mozetič, 2004; Kragelj, 2015a).

Glavni mejni znaki so oštevilčeni s celim številom od 1 naprej, kot prikazuje slika 2. Na slovensko-italijanski meji imamo 92 glavnih mejnih znakov. Oštevilčevanje se začne na severu in konča na jugu. Glavni ali vmesni mejni znaki, ki se nahajajo neposredno ob ali na cestnih in železniških mejnih prehodih, imajo poleg številke še napis "R. SLOVENIJA" na slovenski strani in "R. d'ITALIA" na italijanski strani (glej sliki 2b in 2c), tisti, ki ne ležijo ob mejnih prehodih, pa le napisa RS in RI (glej sliki 2a in 2d) (Mozetič, 2004).

Slika 2: Glavni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

Vmesni mejni znaki so manjših dimenzij kot glavni mejni znaki. Oštevilčeni so z arabskimi številkami v obliki ulomka, pri čemer je zgornja številka enaka številki glavnega mejnega znaka, na katerega se nanašajo, spodnja številka pa je zaporedna številka vmesnega mejnega znaka – glej sliko 3 (Kragelj, 2015a).

Na slikah 3a in 3c sta prikazana posredna mejna znaka, ki se nahajata ob vodotoku. Na obeh mejnih znakih je vklesana razdalja in smer do mejne črte – sredine vodotoka. Mejnik na sliki 3b ima poleg te oznake še kovinski drog rdeče ali oranžne barve, katerega se uporabi za označitev, če je mejnik na terenu težko opazen. V primeru, ko je stabilizacija z betonskimi bloki zaradi težavnega terena (visokogorje, zaprte doline ...) otežena, se uporabi stabilizacijo z granitnimi, marmornatimi ali medeninastimi ploščami. Primer take stabilizacije mejnega znaka je prikazan na sliki 3c.

Slika 3: Vmesni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

Na sliki 4 so prikazani primeri pomožnih mejnih znakov. Ti znaki imajo poleg številke še črko, saj so bili običajno določeni naknadno. Na primer: med mejnikoma 40/13 in 40/14 sta bila določena še dva vmesna mejnika. Da ne bi bilo treba spreminjati oštevilčbe vseh nadaljnjih mejnikov, sta nova dva mejnika dobila številko mejnika 40/13 in dodatno črko. Ta primer prikazujeta sliki 4a in 4d. Na slikah 4b in 4c sta še dva primera pomožnih mejnih znakov. Kot vidimo, se lahko tudi pomožni mejni znaki označujejo z betonskimi kvadri, ki so običajno enakih dimenzij, kot vmesni mejni znaki, ali pa s ploščami.

Slika 4: Pomožni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

Na sliki 5 je prikazan še en način označitve mejne točke na terenu. Gre za specialne mejne znake, ki so lahko zaradi različnih vzrokov drugačne oblike in dimenzij. Na slikah 5a in 5d sta prikazana vmesna mejna znaka, ki sta na terenu označena z neobičajno kovinsko ploščo. V prvem primeru je plošča majhne dimenzije, na njej pa ni napisa RS in RI, temveč le številka mejnika z oznako smeri poteka mejne črte in točko, ki označuje koordinate mejnika. V drugem primeru pa je plošča okrogle oblike, kar tudi ni značilna oblika označitve mejne točke na terenu. Na sliki 5b je prikazan pomožni-specialni mejni znak, označen s ploščo na ograji. Tudi ta način označitve je poseben, saj se plošče običajno stabilizirajo v tla. Zadnji primer specialnega mejnega znaka pa je prikazan na sliki 5c. Ta je sicer na prvi pogled enak vsem ostalim glavnim mejnim znakom, a je nekoliko večjih dimenzij, saj gre za tromejo na meji z Avstrijo in Italijo.

Slika 5: Specialni mejni znaki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

Mejni znaki se postavijo v odvisnosti od poteka državne meje, to je, ali poteka meja po kopnem ali po vodotokih. Mejo se lahko v naravi označuje neposredno – državna meja poteka od mejnega znaka do mejnega znaka, in posredno – lokacija lomne točke državne meje je posredno označena, praviloma na sredi med dvema mejnima znakoma (Mozetič, 2004).

V prvem primeru, ko državna meja poteka po kopnem in je označena neposredno, so mejni znaki postavljeni na mejno črto na vsak njen horizontalni lom, tako da so vidni med seboj. Ko pa državna meja poteka po visokogorskih grebenih, so mejni znaki postavljeni le na izrazitejših lomih in višjih vrhovih. Tu je potek meje med mejnimi znaki določen s samim potekom grebena. Meje, ki potekajo po ravninskih predelih in v naravi niso same po sebi vidne, pa je potrebno bolj skrbno zamejčiti (Mozetič, 2004). Drug primer označitve državne meje na terenu je posredni način. Kadar meja poteka po vodotoku – večji ali manjši reki, večjemu potoku, je mejna črta lahko geometrična sredina ali pa črta, ki jo ustvarja glavni tok vode v vodotoku. Mejni znaki na slovensko-italijanski meji so postavljeni izmenično na levem in desnem bregu vodotoka, sicer so lahko postavljeni tudi v parih - tako kot na vseh mostovih in na slovensko-avstrijski meji. Pri tem mejna linija dejansko poteka po sredini linijskega objekta (vodotoka). Na mostovih so praviloma postavljene talne plošče, ki označujejo sredino vodotoka in so hkrati na liniji državne meje (Kragelj, 2015b).

106. člen Zakona o evidentiranju nepremičnin (2006) določa, da je oznake državne meje prepovedano poškodovati, zasuti ali odstraniti. Odstrani jih lahko le geodetska uprava v skladu z ratificirano mednarodno pogodbo.

Za preprečitev kakršnihkoli nesporazumov o poteku meje, je treba tudi ustrezno dokumentirati podatke o mejnikih, njihov položaj matematično definirati, z geodetskimi metodami pa je treba določiti lego tistih lomov na meji, ki v naravi niso označeni z mejniki. Poleg tega je bistvenega pomena natančen opis poteka meje med sosednjima mejnikoma. Ti podatki morajo omogočati obnovo mejnikov, lomov na meji in s tem vzpostavitev katerekoli točke na mejni črti v vsakem trenutku.

4.1.4 Četrta faza

Četrta faza nastopi, ko je državna meja označena na terenu in obsega obnovo in vzdrževanje državne meje, da bo jasno vidna (Mozetič, 2004). Naloge Mešana komisije pri vzdrževanju kopenske meje, ki jih določa 4. člen Zakona o ratifikaciji konvencije med Vlado Republike Slovenije in Vlado italijanske Republike o vzdrževanju državne meje so (2011):

- kontrola položaja mejnih znakov, obnavljanje obstoječih in postavljanje novih mejnih znakov na mesta uničenih ter dopolnilno označevanje državne meje,
- vnovična izmera posamičnih mejnih znakov in delov mejne črte, kadar se pokaže potreba,
- vzdrževanje mejne dokumentacije v ažurnem stanju in
- izvajanje drugih ukrepov v uvezi z vzdrževanjem državne meje.

Obnovev mejnega znaka na slovensko-italijanski-avstrijski tromeji se opravi s soglasjem vseh treh držav.

Mešano komisijo sestavljajo Mešana tehnična skupina, ki izvaja terenska dela, in Mešana strokovna skupina, ki se imenuje po potrebi za izvedbo točno določene naloge. Na slovensko-italijanski meji se vsakih šest let izvaja periodična kontrola (vzdrževanje in obnova) državne meje. Slovenija vzdržuje in obnavlja I., III., V. in VII. sektor. Ne glede na mejni sektor pa je vsaka stran odgovorna za mejne znake na svojem ozemlju, ki posredno označujejo mejno črto (Mozetič, 2004).

V 5. členu Zakona o ratifikaciji konvencije med vlado Republike Slovenije in vlado italijanske Republike o vzdrževanju državne meje (2011) je zapisano, da v primeru, ko je treba ohraniti vidnost mejne črte, državi poskrbita, da se pas v širini 1,5 m na vsako stran od mejne črte očisti dreves, grmičevja in druge vegetacije. V vsakem primeru je treba teren okoli vsakega mejnega znaka očistiti v polmeru enega metra. Ob mejnih znakih, ki jih na terenu ni mogoče z lahkoto opaziti, se postavi kovinske oranžne drogove, visoke 2,4 metra. Poleg tega ta člen prepoveduje gradnjo v pasu 1,5 metra na vsako stran od mejne črte, razen če je gradnja v skupnem interesu obeh pogodbenic. Za izpolnjevanje zgoraj omenjenih obveznosti pogodbenici opravita vzdrževalna dela mejne črte in mejnih znakov v časovnem roku, ki naj ne bo daljši od osem let. Ne glede na to odločbo, pa lahko pogodbenici, kadar se to izkaže za nujno ali primerno, dogovorita za izvajanje del na meji, kot predpisuje 6. člen v prejšnjem odstavku omenjenega zakona.

4.2 Sprememba državne meje

V primeru spremembe državne meje imamo lahko dva primera, ki se izvajata v skladu s 105. členom Zakona o evidentiranju nepremičnin (2006) in sicer: državna meja se spremeni tako, da zemljišča ali stavbe na določenem območju preidejo v državno ozemlje Republike Slovenije ali pa da zemljišča ali stavbe na določenem območju preidejo iz državnega ozemlja Republike Slovenije.

V prvem primeru se zemljišča ali stavbe na zahtevo lastnika ali po uradni dolžnosti vpišejo kot nove zemljiške parcele v zemljiški kataster, stavbe pa v kataster stavb, in sicer v eni ali več katastrskih občinah, kjer ta zemljišča ali stavbe ležijo. O tem je treba obvestiti lastnika zemljiške parcele in lastnika stavbe. Kjer del meje parcele poteka po državni meji, se ta vpiše v zemljiški kataster kot urejena meja. Ko je meja evidentirana, geodetska uprava izda odločbo v skladu s 40. členom Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006) in sklep o vpisu stavbe v kataster stavb v skladu s petim odstavkom 84. člena zakona (ZEN, 2006). Če zemljišča ali stavbe ležijo v dveh ali v več naseljih oziroma v dveh ali v več katastrskih občinah, vlada določi, kateremu območju naselja pripadajo posamezne parcele in stavbe, minister pa o tem, kateri katastrski občini pripadajo posamezne parcele in stavbe, če to ni določeno z zakonom oziroma z ratificirano mednarodno pogodbo (ZEN, 2006).

V drugem primeru pa se parcele in stavbe izbrišejo iz zemljiškega katastra in katastra stavb. Če zemljišča ali stavbe zajemajo le dele parcel, ki preidejo v državno ozemlje druge države, se po uradni dolžnosti ali na zahtevo lastnika vpišejo novi podatki o mejah in površini parcel. O tem je potrebno obvestiti lastnika. Kjer del meje parcele poteka po državni meji, se vpiše v zemljiški kataster kot urejena meja. Ko je meja evidentirana, geodetska uprava izda odločbo v skladu s 40. členom Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006) in odločbo v skladu s petim odstavkom 95. člena zakona, na pogladi katere se stavba izbriše iz katastra stavb (ZEN, 2006).

4.3 Zgodovina slovensko-italijanske meje

Zahodno slovensko-italijansko državno mejo, kot poteka danes, so določile meddržavne pogodbe in sporazumi, ki so rezultat dolgotrajnih pogajanj. Slovenija je kot pravna naslednica nekdanje jugoslovanske države s Temeljno ustavno listino o samostojnosti in neodvisnosti leta 1991 prevzela vse mednarodne pogodbe, tudi tiste, ki se nanašajo na določitev državne meje (Mozetič, 2004).

Slovensko-italijanska državna meja je določena s sledečimi mednarodnimi akti (Mozetič, 2004):

- Mirovna pogodba z Italijo leta 1947 (Pariška mirovna pogodba),
- Londonski sporazum leta 1954 in
- Osimski sporazumi leta 1975.

Slika 6 prikazuje, v katerih obdobjih je bil določen posamezen del današnje državne meje z Italijo. Najbolj severni del meje (od tromeje na Peči do točke V Koncu špica) je bil določen že v letu 1920 z Rapalsko pogodbo, a so ga kasneje, s Pariško mirovno pogodbo, še enkrat določili kot nespremenjenega. Del meje od točke V Koncu špica do vasi Golo Brdo v dolini reke Idrije je bil s Pariško mirovno pogodbo določen v skladu s potekom državne meje med Kraljevino Italijo in Avstro-Ogrsko. Mejna linija od točke pri Golem Brdu do točke pri vasi Brestovica pa je bila s Pariško mirovno pogodbo povsem na novo določena. Rečemo lahko, da je bila meja od tromeje z Avstrijo in Italijo do tromeje med takratno Jugoslavijo, Italijo in Svobodnim tržaškim ozemljem v celoti določena s Pariško mirovno pogodbo. Ostali južni del meje pa je bil določen leta 1954 z Londonskim sporazumom, ko je bilo Svobodno tržaško ozemlje razdeljeno na cono A, ki jo je upravljala Italija, in cono B, ki jo je upravljala Jugoslavija. Z Londonskim memorandumom je bilo dogovorjeno, da cona A pripada Italiji, cona B pa Jugoslaviji. Z Osimskimi sporazumi leta 1975 je bila državna meja tudi mednarodnopravno potrjena z manjšimi popravki. Podrobnejši opis pogodb in sporazumov je opisan v nadaljevanju.

Slika 6: Državna meja z Italijo po letnicah določitve (vir: OGU Nova Gorica, oddelek za državno mejo).

4.3.1 Pariška mirovna pogodba

Določanje jugoslovanske (slovensko)-italijanske državne meje se je začelo s podpisom Mirovne pogodbe z Italijo, 10. februarja 1947 v Parizu, tako imenovane Pariške mirovne pogodbe. Njeni sopodpisniki niso bili le predstavniki velikih sil (Sovjetske zveze, Združenega kraljestva, ZDA, Kitajske in Francije), ampak še 16 udeleženk vojne na strani velike zavezniške koalicije, med njimi je bila tudi Jugoslavija (Poljšak, 1997).

Uveljavitev te pogodbe je pomenila dokončno priključitev Primorske Sloveniji. Začrtana je bila nova meja med Jugoslavijo in Italijo, s katero ta odstopi od ozemlja, ki danes sodi v tako imenovano severno primorsko in južno primorsko regijo ter izgubi Kvarnerske otoke, Lastovo in Palagružo ter Zadar. Ustanovljeno je bilo tudi Svobodno tržaško ozemlje. Določitev meje leta 1947 v Parizu tudi za nas ni bila povsem pravična, kot pravi Poljšak (1997), ker ni izpolnila vseh naših pričakovanj in zahtev, saj je izven naše državne skupnosti ostal del slovenskega etičnega ozemlja z nekaj deset tisoč sonarodnjaki (Poljšak, 1997). Predvsem na Goriškem, kjer je meja med Italijo in Jugoslavijo segla med Slovence v Gorici in njenih primestnih vaseh, je bila to za ljudi povsem nova izkušnja. Meja tu ni delila le prostora, ampak je prebivalstvo dobesedno razdelila na dvoje (Zgodovinsko društvo za Južno Primorsko, 1999).

Državna meja je bila določena od stičišča jugoslovansko-avstrijsko-italijanske državne meje na Peči do tromeje med Jugoslavijo, Italijo in Svobodnim tržaškim ozemljem (Mozetič, 2004). Pri tem je bila določena tudi meja med Jugoslavijo in Svobodnim tržaškim ozemljem. Žal pa Mirovna pogodba z Italijo ni določila celotne jugoslovansko-italijanske oziroma sedanje slovensko-italijanske državne meje. Opis začrtane meje med Svobodnim tržaškim ozemljem, Italijo in Jugoslavijo iz te Pogodbe je bil opravljen na podlagi italijanskih geografskih kart, ki takrat niso poznale slovenskih in hrvaških zemljepisnih imen. Posledično so bili vsi kraji, hribovja in reke opisani samo z italijanskimi izrazi (Comitato Porto Libero di Trieste, 2015).

4.3.2 Londonski sporazum

Sledil je Londonski sporazum, 5. oktobra 1954, s katerim je bilo Svobodno tržaško ozemlje ukinjeno in razdeljeno na severni del ozemlja, na tako imenovano cono A, ki je obsegala Trst z neposredno okolico in je bila v upravljanju Italije, in na južni del, ki je segal od Mirne s Koprom, Izolo, Piranom in Novigradom, na tako imenovano cono B, ki pa je bila v upravljanju Jugoslavije. Ker so Italijani menili, da bi jim moralo pripadati celotno Svobodno tržaško ozemlje, je napetost narasla do te mere, da je grozil vojaški spopad. Da bi spopad preprečili, je bil oktobra 1954 po dolgotrajnih pogajanjih v Londonu podpisan Memorandum o soglasju. Ta je vseboval dogovor o prevzemu uprave SFRJ nad cono B in Republike Italije nad cono A, določila o manjših spremembah meje med conama ter določila o obmejnem prometu in sodelovanju. Kljub podpisanemu sporazumu je še vedno prihajalo do večjih političnih zaostritev in mejnih incidentov, saj meja ni bila v celoti povsem določena (Mlakar, 1996).

4.3.3 Osimski sporazumi

Odnosi med Jugoslavijo in Italijo so se začeli izboljševati tako na političnem področju kot v maloobmejnem prometu, ki je silovito rasel. Prišel je čas, ko sta se obe strani v javnosti skritih diplomatskih pogajanjih in delu strokovnjakov sporazumeli in 10. novembra 1975 podpisali Osimske sporazume. Slovenska zahodna meja, takrat državna meja med Socialistično federativno republiko Jugoslavijo (SFRJ) in republiko Italijo, je bila mednarodnopravno potrjena (Sedmak, 2013).

Eden izmed pomembnih dokumentov Osimskih sporazumov je dokument, ki določa državno mejo na kopnem. Ta je bila na terenu obeležena in določena s strani komisije, ki so jo vodili strokovnjaki vojnogeografskih inštitutov, ki so bili sestavni del armad obeh držav. Linija je bila označena na terenu s postavitvijo glavnih in pomožnih mejnikov (Poljšak, 1997). Drugi pomemben dokument določa državno mejo na morju, ki je bila uveljavljena s prevzemom nadzora nad območjem pod našo jurisdikcijo. Tako določeno državno mejo je Slovenija kot pravna naslednica jugoslovanske države prevzela leta 1991 (Mozetič, 2004).

V sklopu Osimskih sporazumov se je zgradila tudi cesta pod Sabotinom čez Italijansko ozemlje, ki je povezala Goriška Brda in Gorico. Del ceste, ki je potekal po italijanskem ozemlju je zgradila Italija, ostali del ceste na ozemlju Slovenije in most čez reko Sočo pa je zgradila Jugoslavija. Ravno tako se je zgradila cestna povezava na Jugoslovanski strani od mejnega prehoda Solarij do Livških Raven. Pred temi sporazumi je Jugoslavija uporabljala cesto na južni strani Kolovrata, ki je ležala na ozemlju Republike Italije. Poleg tega pa so bile v sklopu Osimskih sporazumov izvedene delne izravnave državne meje na več mestih (Sabotin, pokopališče v Mirnu, nekateri objekti v Goriških Brdih ipd.) (Kragelj, 2015a).

4.3.4 Obnova državne meje

Prva obsežna geodetska dela na slovensko-italijanski meji so se izvajala v letih 1948/50 na območju, ki je bil določen z Mirovno pogodbo z Italijo. Iz trigonometričnih točk I. reda (Kanin, Rodica, Mrzovec, Videm in Oglej) so razvili trigonometrične mreže nižjih redov, kjer je bilo stabiliziranih 180 trigonometričnih točk (Mozetič, 2004).

V letih 1956/57 so sledila druga obsežna geodetska dela na odseku državne meje, ki je bila določena z Londonskim sporazumom. Tudi tu so iz trigonometričnih točk I. reda (Mrzovec, Oglej, Nanos, Opčine, Slavnik in Malija) razvili trigonometrične mreže nižjih redov (Mozetič, 2004).

Tretja obsežna geodetska dela so bila opravljena v letih 1977/79 na odsekih državne meje, ki je bila določena z Osimskimi sporazumi (Mozetič, 2004).

Pri urejanju, dopolnjevanju in popravljanju podatkov, ki se nanašajo na potek državne meje, je danes treba veliko zbranosti in korektnosti, zato je za opravljanje teh del potrebnega veliko časa. Dela na slovensko-italijanski državni meji obsegajo predvsem vzdrževanje mejnih znakov in dopolnjevanje mejne dokumentacije, kar vključuje meritve suhih zidov, sanacije mejnikov, na mejnike se vpisujejo razdalje do mejne črte, pripravlja se dokončni osnutek tehnične dokumentacije za vse neoznačene lomne točke na celotni mejni črti z Italijo ipd. (GURS, 2015).

4.4 Slovensko-italijanska meja danes

V tem poglavju je predstavljen potek slovensko-italijanske meje, geodetska osnova – trigonometrična mreža za namen izmere državne meje ter usklajevanje podatkov državne meje s katastrskimi podatki. Ta podpoglavja vsebujejo še opisano staro, novo in dopolnilno mejno dokumentacijo. Posebej je opisana trigonometrična mreža na slovensko-italijanski meji, ki je osnova za določitev položaja mejnih točk, stara, nova in dopolnilna mejna dokumentacija.

4.4.1 Potek slovensko-italijanske državne meje

Slovensko-italijanska državna meja se začne na Peči, kjer je tromeja med Slovenijo, Italijo in Avstrijo, poteka proti jugu zahodno od Radeč, se povzpne na Ponce, gre po vrhovih Male, Visoke, Srednje in Zadnje Ponce do Vevnice. Od tu gre proti zahodu po grebenih čez Mangart do prelaza Predel, od koder se povzpne na Jerebico, gre naprej po grebenu proti jugozahodu na Prestreljenik in Visoki Kanin, kjer se zasučje proti jugu do Velike Babe, pri zaselku Polog, ki leži v Italiji, gre meja po potoku do njegovega izliva v Učjo in po njej kratko proti istoimenskemu naselju. Po pobočju Drnohlje gre meja na vrh Gnjljica, kjer spet postane vodna meja; najprej gre po Črnem potoku proti jugu in naprej po Nadiži do izliva Legrade, kratko po tem pritoku, zaobide Robidišče in gre proti vzhodu na Matajur in južno od Livka na greben Kolovrata. Od tu gre po reki Idriji proti jugozahodu, od njenega izvira do Brega pri Golem Brdu. Proti jugu gre meja po potoku Koren, zaobide Goriška Brda ter se dvigne na vrh Sabotina. S Sabotina se spusti proti jugu, kjer deli Gorico od Nove Gorice. Obe Gorici zapusti pri Šempetru, gre proti jugozahodu mimo Mirna in proti jugu zahodno od Opatjega Sela, kjer kmalu preide na nekdanjo tromejo med Italijo, Jugoslavijo in Svobodnim tržaškim ozemljem. Od te tromeje poteka do hriba Golič proti jugovzhodu po robu Sežanskega Krasa in loči Trst s predmestji od slovenskih krajev Komen, Dutovlje, Sežana in Lipica. Od Goliča gre meja najprej proti jugozahodu in nato proti zahodu po malce spremenjeni meji med nekdanjima conama A in B že omenjenega Svobodnega tržaškega ozemlja. Pri tem zaobide Miljski zaliv, tako da Milje pri Trstu ostanejo na italijanski strani, ter pri Lazaretu v zalivu Sv. Jerneja doseže morje (Mlakar, 1996).

Na celotni dolžini slovensko-italijanske državne meje je trenutno stabiliziranih 3542 mejnikov, ki so bili po pomembnosti mejnih točk razvrščeni v dve skupini, in sicer: glavne (teh je 97) in dodatne. Poleg teh je geodetsko določenih še 5852 neoznačenih lomnih točk. Skupaj linijo slovensko-italijanske meje določa 8872 mejnih točk (OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

4.4.2 Trigonometrična mreža

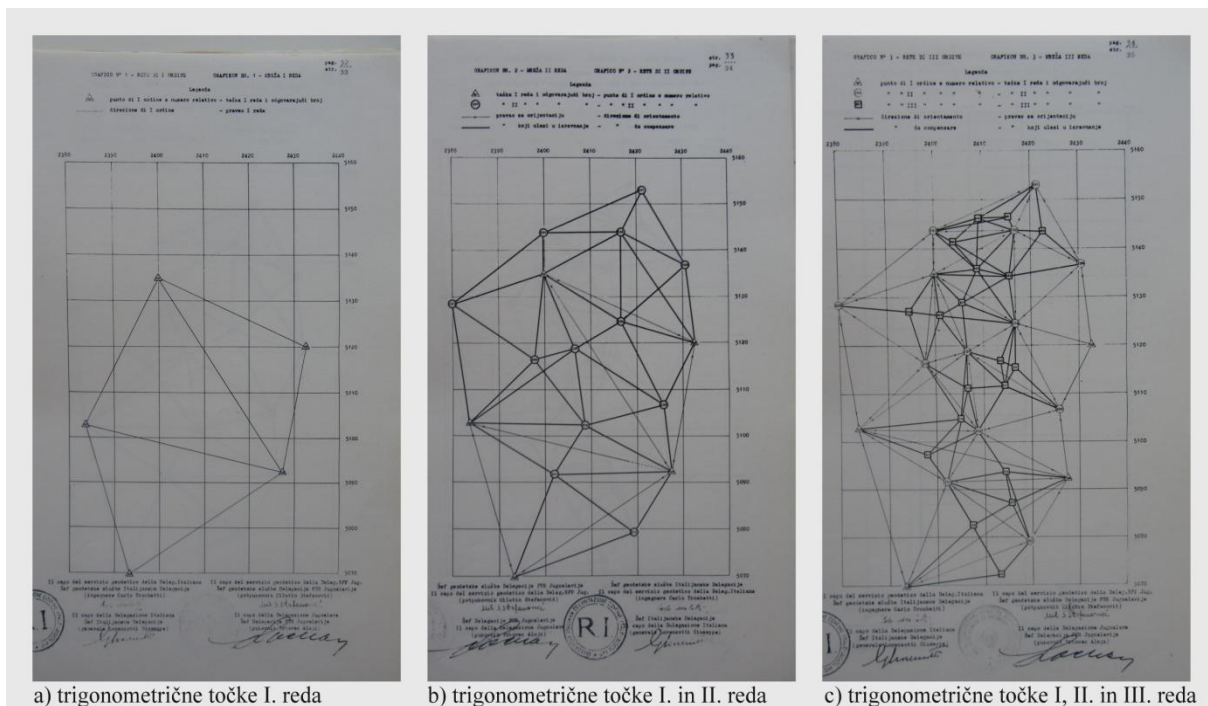
Vsaka država mora vzpostaviti t.i. trigonometrično mrežo za določitev koordinat temeljnih geodetskih točk, na katere se navezujemo pri meritvah za izračun koordinat mejnih točk in izdelavo načrtov poteka državne meje. Trigonometrični način določitve koordinat temeljnih geodetskih in mejnih točk

je bil uporabljen za državno mejo, ki je bila določena po prvi svetovni vojni in za državno mejo z Italijo (Mlakar, 1996).

Osnovo za izgradnjo trigonometrične mreže na slovensko-italijanski državni meji so predstavljale trigonometrične točke I. reda, kjer se je sicer izbralo le pet točk: Kanin, Rodica, Mrzovec, Videm in Oglej, ki so prikazane na sliki 7a. Koordinate teh točk so se za Italijo računale na Mednarodnem elipsoidu (1924), za Jugoslavijo pa na Besslovem elipsoidu (1840). Poleg teh so se vsaki točki določile tudi ravninske koordinate (glej prilogo C).

V letih 1948/50 so se na slovensko(jugoslovanski)-italijanski državni meji začela izvajati obsežnejša geodetska dela za vzpostavitev pomožnih trigonometričnih mrež, ki so se končala v letih 1977/79. Za izračun koordinat mejnih točk so iz trigonometričnih točk I. reda razvili trigonometrične mreže nižjih redov, ki sestojijo iz točk II., III., IV., V. in VI. reda. Po podatkih Kataloga geodetskih podatkov o točkah triangulacije za izmero mejne črte naj bi bilo stabiliziranih 339 trigonometričnih točk, ki so del slovenske državne temeljne horizontalne mreže. Na podlagi teh so mejnim znakom položaj (koordinate) določili trigonometrično in poligonometrično. Vsaka stran - slovenska in italijanska je izračunala koordinate mejnih točk v svojem referenčnem koordinatnem sistemu. Istočasno se je izdelovala mejna dokumentacija, ki je vsebovala tudi mejne načrte v merilu 1:5000 ali 1:10000, seznam koordinat in opis poteka meje (Mozetič, 2004).

Na sliki 7 je prikazan postopek zgostitve opisane trigonometrične mreže. Na prvi fotografiji (sliki 7a) je prikazana mreža trigonometričnih točk I. reda, ki so jo najprej zgostili s trigonometričnimi točkami II. reda, kar prikazuje fotografija na sliki 7b, nato pa še s trigonometričnimi točkami III. reda, kar je razvidno s slike 7c. Mreža sestoji še iz IV., V. in VI. reda, ki pa na sliki niso prikazane (Katalog geodetskih podatka tačkara triangulacije ..., 1980).

Slika 7: Trigonometrična mreža ob slovensko-italijanski državni meji (vir: Katalog geodetskih podatka tačkara triangulacije ..., 1980).

Trigonometrična mreža za jugoslovansko (slovensko) stran je računana na Besslovem elipsoidu, uporabljena je Gauss-Krügerjeva projekcija s širino meridijanske cone 3° in linijskim modulom

0,9999. Trigonometrična mreža za italijansko stran pa je računana na Mednarodnem elipsoidu, uporabljena je Gauss-Krügerjeva projekcija s širino meridijanske cone 6° in linijskim modulom 0,9996 (Mozetič, 2004).

4.4.3 Stara mejna dokumentacija za slovensko-italijansko državno mejo

Stara, analogna mejna dokumentacija temelji na numerični izmeri lomnih točk državne meje. Za slovensko-italijansko državno mejo je bila dvojezična, v srbohrvaškem in italijanskem jeziku. Potek meje je bil prikazan na načrtih merila 1:1000, 1:5000, v visokogorju pa merila 1:10.000. Poleg grafičnega prikaza je vsebovala še opis meje, ki je podan v prilogi D, in koordinate mejnih točk, v italijanskem Roma40 Gauss Boaga in jugoslovanskem, sedaj slovenskem D48/GK državnem referenčnem koordinatnem sistemu, ki so podane v prilogi E (Kragelj, 2015b).

Ker je po osamosvojitvi Slovenije vsa tehnična dokumentacija z numeričnimi podatki o poteku državne meje ostala v Beogradu, je bilo te podatke treba pridobiti. Pri ponovni vzpostavitvi stare mejne dokumentacije je bil v veliko pomoč I.G.M. (inštitut iz Firenc), ki je posredoval overjeno kopijo italijansko-jugoslovanske mejne dokumentacije, tako grafični kot tudi atributni del, tako da je mešana komisija za vzdrževanje državne meje lahko nadaljevala z delom (Kragelj, 2015b).

V prilogi F je skeniran šesti list grafičnega dela stare mejne dokumentacije slovensko-italijanske državne meje. List je v merilu 1:10.000, saj gre za hribovito območje z vrhom Mangarta, kjer ni veliko stabiliziranih mejnih točk, ker meja poteka po grebenu. Državna meja je označena z rdečo linijo, glavne mejne točke so označene z rdečim kvadratom in črno piko na sredini, vmesne mejne točke pa z rdečim krogcem in črno piko na sredini. Poleg vsake točke je zapisana tudi številka mejnika in nadmorska višina. Za lažjo predstavbo vsebuje načrt tudi toponime. Kot podlaga za izris mejne črte se je uporabljal topografski črno-beli načrt pasu ob meji.

4.4.4 Nova mejna dokumentacija za slovensko-italijansko državno mejo

V 90. letih prejšnjega stoletja so se z osamosvojitvijo pojavile ideje o izdelavi nove mejne dokumentacije za slovensko-italijansko državno mejo. Ta naj bi bila za razliko od stare mejne dokumentacije digitalizirana, poslovenjena, poleg tega pa naj bi vsebovala tudi koordinate mejnih točk v skupnem evropskem terestričnem referenčnem sistemu ETRS89. V prilogi G je priložen seznam koordinat in opis meje iz nove mejne dokumentacije. Koordinate mejnih točk državne meje v evropskem referenčnem sistemu ETRS89 so se določile s transformacijskimi parametri, ki so se računali na podlagi identičnih točk za posamezna območja vzdolž meje, te točke pa so bile razporejene na razdaljah približno od 2000 do 3000 metrov. Nova mejna dokumentacija je nastajala vse do leta 2004, nato je bila leta 2007 podpisana s strani obeh držav in šele v letu 2011 ratificirana.

Grafični del nove mejne dokumentacije vsebuje toponime, številke mejnikov, nekatere nadmorske višine, za boljši prikaz pa še ortofoto. Mejno črto v novi mejni dokumentaciji so pridobili s skeniranjem načrtov in vektorizacijo mejne črte, vrisane na grafičnem delu stare mejne dokumentacije (Kragelj, 2015b).

V prilogi H je prikazan načrt poteka mejne linije iz nove mejne dokumentacije, ki je nastal na podlagi digitalizacije grafičnega prikaza (načrta) državne meje iz stare mejne dokumentacije, ki je v prilogi F. Oba načrta prikazujeta isto območje. Podlaga za izris mejne črte je črno-beli ortofoto.

4.4.5 Izboljšava digitaliziranih načrtov, dopolnilna mejna dokumentacija

Kot rezultat urejanja nove mejne dokumentacije za slovensko-italijansko državno mejo je začela nastajati tako imenovana dopolnilna mejna dokumentacija. Na vektorizirani liniji državne meje so se oštevilčile vse lomne točke državne meje. Govorimo predvsem o lomnih točkah državne meje, ki v stari dokumentaciji niso bile določene s koordinatami in na grafičnem prikazu (načrtu) predstavljajo gorske grebene, vodotoke, suhe zidove. Ti lomi so bili določeni z vektorizacijo starih načrtov ali s terensko izmero. V dopolnilni mejni dokumentaciji se te neoznačene lomne točke oštevilčijo, pripišejo se jim tudi koordinate in ustrezen atribut metode določitve koordinate. Tako bo dopolnilna mejna dokumentacija vsebovala še dodatno merjene lomne točke (koordinate) in popravke, ki so opisani v nadaljevanju kot rezultat usklajevanja opisne in grafične mejne dokumentacije ter kot rezultat odprave nesoglasij pri usklajevanju katastrskega načrta s potekom državne meje. V procesu nastajanja dopolnilne mejne dokumentacije so bila ugotovljena nesoglasja med opisnim in grafičnim oziroma atributnim delom dokumentacije z dejanskim potekom državne meje v naravi. Primer je potek meje po suhih zidovih, kjer je v opisnem delu opisan potek meje po suhem zidu, v grafičnem delu pa je vrisana ravna črta, čeprav suhi zid v nekaterih odsekih ne poteka v ravni liniji, ampak odstopa od ravne linije tudi več metrov. V teh primerih je bilo potrebno na terenu izvesti meritve suhih zidov. Tako smo pridobili dodatne neoznačene lomne točke, ki so bile izmerjene na terenu, z uporabo tahimetrične, GNSS-izmere ali kombinirane metode izmere.

Dodatek dopolnilne mejne dokumentacije je tudi določitev položaja vseh mejnih točk v mednarodnem UTM-koordinatnem sistemu z referenčnim elipsoidom GRS80 in prečno Mercatorjevo projekcijo po 6-stopinjskih conah. Z uveljavitvijo bo tako mejna dokumentacija vsebovala koordinate mejnih točk in mejne načrte v petih referenčnih koordinatnih sistemih, in sicer: v starem ravninskem slovenskem D48/GK, v novem slovenskem D96/TM, v italijanskem Roma 40 Gauss Boaga, v mednarodnem UTM-koordinatnem sistemu, na voljo pa bodo tudi elipsoidne koordinate evropskega sistema ETRS 89 (Kragelj, 2015b).

Preglednica 1 prikazuje izsek seznama koordinat iz dopolnilne mejne dokumentacije, ki je še v nastajanju. Najprej je podana številka mejnika, nato lega mejnega znaka, in sicer s številko ena so označeni mejniki, ki neposredno določajo potek meje, s številko dva so označeni posredni mejniki, ki ležijo na ozemlju Slovenije, s številko tri pa posredni mejniki, ki ležijo na ozemlju Italije. Sledi številka sektorja, v katerem se ti mejniki nahajajo, in koordinate mejnih točk v vseh petih koordinatnih sistemih. Na koncu je podana še razdalja med sosednjimi mejniki. Z rdečo barvo so označene popravljene oziroma ponovno preračunane koordinate.

Preglednica 1: Numerični del dopolnilne mejne dokumentacije (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo).

IAKA	ZNAKA	LEGA	SEKTOR	D48/GK k.s.			D96/TM k.s.			Gauss - Boaga Roma40			UTM			ETRS89 (fi)			ETRS89 (lambda)				
				y_S(D48)	x_S(D48)	h_S(D48)	Z_DMR	e	n	SVN(D4)	E_IT(GB)	N_IT(GB)	H_IT(GB)	E	N	H	ST	MIN	SEK	ST	MIN	SEK	H_EL
4/18				397154,28	144870,15	2652,3	2652,98	396782,95	145358,41	2652,30	2416817,91	5143838,99	2652,3	396813,82	5143814,73	2652,3	46	26	24,0557	13	39	24,1483	2701,53
4/18.01				397141,72	144864,95	2652,10	2652,10	396770,39	145353,21	2652,10	2416805,321	5143833,7	2652,10	396801,36	5143809,45	2652,10	46	26	23,8778	13	39	23,5685	
4/18.02				397121,50	144864,95	2652,90	2652,90	396750,17	145353,21	2652,90	2416785,11	5143833,7	2652,90	396781,15	5143809,45	2652,90	46	26	23,8667	13	39	22,6215	
4/18.03				397105,44	144854,06	2649,84	2649,84	396734,11	145342,32	2649,84	2416769,052	5143822,8	2649,84	396765,09	5143798,57	2649,84	46	26	23,5052	13	39	21,8779	
4/18.04				397064,47	144848,36	2658,43	2658,43	396693,14	145336,63	2658,43	2416728,095	5143817,1	2658,43	396724,13	5143792,87	2658,43	46	26	23,2981	13	39	19,9635	
4/18.05				396993,94	144811,03	2674,75	2674,75	396622,61	145299,30	2674,75	2416657,585	5143779,8	2674,75	396653,62	5143755,55	2674,75	46	26	22,0506	13	39	16,6897	
4/18.06				396991,90	144813,04	2679,12	2679,12	396620,37	145301,44	2679,12	2416655,33	5143781,96	2677,37	396651,38	5143757,70	2677,37	46	26	22,1189	13	39	16,5831	2725,85
5				396988,08	144820,10	2675,48	2665,73	396616,75	145308,37	2675,48	2416651,78	5143788,95	2675,48	396647,67	5143764,70	2675,48	46	26	22,3437	13	39	16,4035	2724,7
5/1				396979,54	144846,76	2665,41	2641,26	396608,21	145335,03	2665,41	2416643,24	5143815,61	2665,41	396639,13	5143791,35	2665,41	46	26	23,2022	13	39	15,9823	2714,63
5/2				396924,09	144921,26	2582,02	2580,48	396552,76	145409,53	2582,02	2416587,80	5143890,08	2582,02	396583,71	5143865,83	2582,02	46	26	25,5838	13	39	13,3261	2631,23
5/3				396909,48	145021,19	2480,57	2467,10	396538,15	145509,46	2480,57	2416573,18	5143989,98	2480,57	396569,11	5143965,72	2480,57	46	26	28,8112	13	39	12,5625	2529,77

V preglednici 2 je prikazan izsek opisnega dela dopolnilne mejne dokumentacije. Opis meje je podan v slovenskem in italijanskem jeziku. Z rdečo barvo so označeni popravljeni oziroma dopolnjeni opisi poteka meje. Poleg opisa je podana tudi številka mejnega načrta, na katerem je ta del meje prikazan.

Preglednica 2: Opisni del mejne dokumentacije (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo).

OZNAKA_MZ	OZNAKA_LT	O_NASL_SVN	O_NASL_ITA
4/18		po grebenu do trigonometrične točke 21100179 Mangart/14A068 Mangart, nato v ravni črti na mejni znak 5	linea di cresta fino al punto trigonometrico 21100179 Mangart/14A068 Mangart, poi linea retta fino al termine 5
	4/18.01	razvodnica	linea di displuvio
	4/18.02	razvodnica	linea di displuvio
	4/18.03	razvodnica	linea di displuvio
	4/18.04	razvodnica	linea di displuvio
	4/18.05	razvodnica	linea di displuvio
	4/18.06	v ravni črti	linea retta
5		v ravni črti	linea retta
5/1		v ravni črti	linea retta
5/2		v ravni črti	linea retta
5/3		razvodnica	linea di displuvio
	5/3.01	razvodnica	linea di displuvio

Za primerjavo stare in nove mejne dokumentacije je v prilogi I prikazan še načrt iz dopolnilne mejne dokumentacije za isto območje. Z načrta je razvidno, da na tem območju meje ni bilo izvedenih večjih popravkov, saj je potek meje skoraj nespremenjen. Načrti dopolnile mejne dokumentacije se od načrtov nove mejne dokumentacije razlikujejo predvsem po bolj usklajenem poteku meje, večjem številu dodatno izmerjenih oziroma določenih lomnih točk, poleg tega se je popravil tudi pisni del mejne dokumentacije, tako da se ta sklada z dejanskim potekom meje v naravi. Da smo lahko prikazali vse nove dodane mejne točke, smo morali povečati merilo listov na 1:2000.

5 PRIMERI USKLAJEVANJA OPISNEGA IN GRAFIČNEGA DELA MEJNE DOKUMENTACIJE

Prikazan potek državne meje na načrtu v novi, digitalizirani mejni dokumentaciji se v posameznih predelih ne sklada z dejanskim potekom v naravi ali z opisnim delom mejne dokumentacije. Na to neskladje je imela velik vpliv digitalizacija grafičnih načrtov poteka državne meje. Ti so na območju slovensko-italijanske državne meje praviloma v merilu 1:5000, v višjih predelih pa tudi merila 1:10.000. Ker so to precej majhna merila, je visoko natančnost digitaliziranih načrtov težko pričakovati. K vzroku za neskladje grafičnega dela mejne dokumentacije z dejanskim potekom v naravi lahko pripišemo tudi vprašljivo natančnost takratne izmere in uporabljenih metod, a lahko o tej natančnosti samo domnevamo (Kragelj, 2015b). V nadaljevanju bosta opisana dva primera reševanja tega neskladja.

5.1 Stabiliziranje novih mejnih točk

Primer se nanaša na III. sektor, kjer del državne meje poteka čez most na reki Učji. V grafičnem delu stare in nove mejne dokumentacije državna meja poteka po sredini vodotoka in preko mostu. Na mostovih so bile stabilizirane plošče, ki so predstavljale sredino gradbene konstrukcije in so označevale državno mejo - te plošče niso bile mejna znamenja. V grafičnih načrtih pa je obstajala razlika med linijo, ki predstavlja sredino vodotoka in linijo, ki povezuje obe plošči na mostu. Tako prikazan potek meje ni bil usklajen s potekom meje preko gradbene konstrukcije. Želeli smo, da bi bil na načrtu prikazan potek meje po sredini vodotoka, nato po sredini mostu, ki prečka reko, in spet po sredini vodotoka, kot je to določeno v opisnem delu. Da bi stanje v mejni dokumentaciji lahko popravili, je bilo treba na mostu stabilizirati dva nova mejnika (18a in 18b), ki bosta potek državne meje določala neposredno. Za označitev mejnih točk na terenu so bile izdelane nove, nerjaveče plošče, ki so pritrjene na obstoječo kovinsko ploščo na ograji mostu. V nerjaveče plošče je vgravirana številka mejnika, oznaka RI in RS, ki označujeta območje posamezne države, in točka, ki označuje sredino mejnika oziroma mesto, na katerega centriramo instrument za izvajanje meritev (glej sliko 8) (Kragelj, 2015c). Plošči sta stabilizirani na obeh straneh mostu, tako da je potek državne meje viden na terenu. Pred tem je bil potek meje določen s posrednima mejnikoma na začetku in koncu mostu (Vizjak, 2014).

a) neposredni mejnik stabiliziran na ograji mostu

b) posredni mejnik stabiliziran na začetku mostu

Slika 8: Mejni znaki – most na reki Učji (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

Mejnik št. 18 na slovenski strani je bil uničen, zato ga je bilo treba obnoviti. Namesto starega armirano-betonskega mejnika je sedaj marmorna plošča, ki je pritrjena na podlago, v kateri je bil viden križ podzemnega centra uničenega mejnika (glej sliko 8b). Na mejniku je številka mejne točke, napis RS in smeri proti sosednjim mejnikom. Na vseh treh novo postavljenih mejnikih so bile izvedene terenske meritve za določitev koordinat v koordinatnih sistemih D48/GK, Roma40, D96/TM in ETRS89 in izdelani trije novi zapisniki mejnikov (Vizjak, 2014).

Po delu na terenu in obdelavi podatkov so se točkam določile še koordinate v državnih sistemih na podlagi transformacijskih parametrov za III. sektor. Sledila je poprava poteka mejne črte v mejnem načrtu in v opisnem delu mejne dokumentacije. Na načrtu je s črno črto prikazan potek državne meje iz nove mejne dokumentacije. Gre za vektorizirano linijo, katere potek se je v dopolnilni mejni dokumentaciji popravil z rdečo črto, in sicer na podlagi dodatno merjenih točk. V našem primeru je bil potek meje čez most prikazan grafično nedosledno, zato sta se na liniji državne meje, ki poteka preko mostu stabilizirala dva nova mejna znaka (na mostu), ki natančneje predstavljata potek linije državne meje (glej prilogo J). Takšen potek meje je bil popravljen na šestih mostovih (Kragelj, 2015c).

5.2 Merjenje dodatnih lomnih točk

Na območju VI. sektorja v Novi Vasi na Krasu imamo primer neskladja grafičnega in opisnega dela mejne dokumentacije z dejanskim stanjem v naravi. Tu državna meja poteka po sredini suhega zidu, kot je tudi zapisano v pisnem delu mejne dokumentacije. V grafičnem delu mejne dokumentacije pa mejna črta v nekaterih odsekih ne poteka po sredini suhega zidu. Odstopanje je v tem primeru enakega vzroka kot v prejšnjem primeru in lahko znaša tudi do 2 metra. Na sliki 9 je prikazan potek meje med mejnikoma 63/22 in 63/23. Z rumeno barvo je prikazan potek meje iz nove mejne dokumentacije, ki je nastala z digitalizacijo stare mejne dokumentacije, z rdečo barvo pa potek meje, ki se ureja z dopolnilno mejno dokumentacijo. Med mejnikoma so še tri dodatno, na terenu izmerjene neoznačene lomne točke, in sicer: 63/22.01, 63/22.02 in 63/22.03 (Kragelj, 2015c).

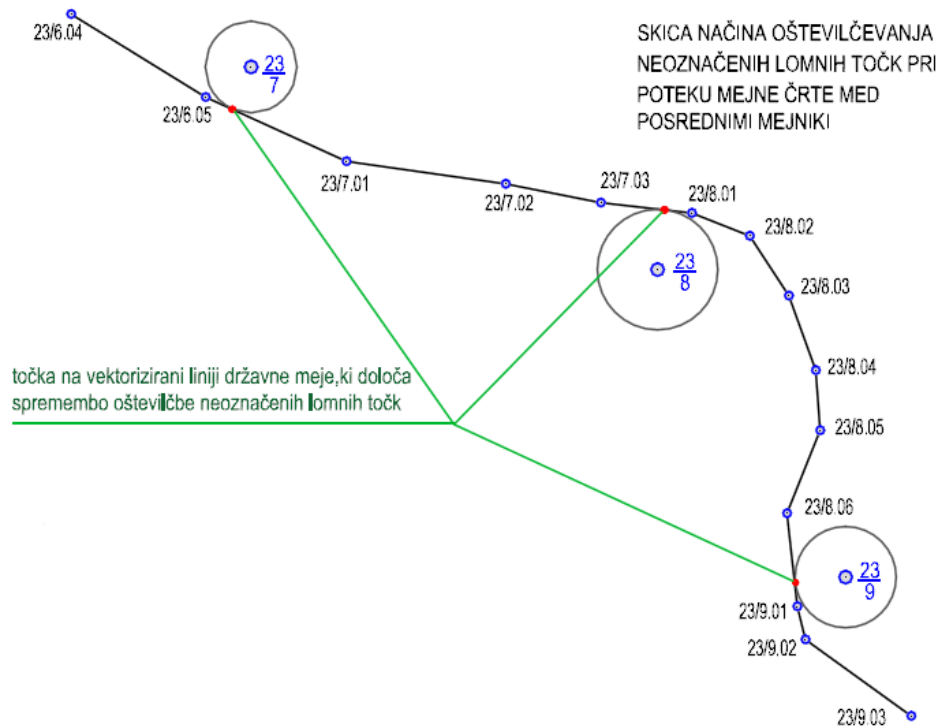
Slika 9: Prikaz poteka meje po suhem zidu (lastni vir).

Za rešitev problema so se najprej opravile meritve na terenu in rezultate le-teh se je primerjalo z mejno linijo, kot izhaja iz grafičnega dela mejne dokumentacije. Na podlagi terenske izmere so se določile koordinate lomnih točk, v katerih linija zidu spremeni smer, tako imenovane lomne točke. Pri tem se je uporabila klasična tahimetrična izmera, GNSS-izmera, pa tudi kombinirana izmera. Na območjih, kjer je merjena linija odstopala od skenirane mejne linije več kot en meter, so se GPS meritve opravile še enkrat, da smo se lahko prepričali o natančnosti meritve in šele nato lahko začeli z usklajevanjem podatkov. Izmerjene točke so se določile kot lomne točke, ki so bile dejansko na terenu neoznačene. Nato se je popravil grafični del mejne dokumentacije, kot je prikazano v prilogi K. Na območjih, kjer je potek državne meje, določen na podlagi opisnih podatkov in terenske izmere odstopal od mejne črte digitaliziranih mejnih načrtov, so se vektorizirana vozlišča mejne linije izbrisala in kot nove mejne točke so se določile izmerjene neoznačene lomne točke, ki prikazujejo pravi potek mejne črte (Kragelj, 2015c).

Lomne točke so oštevilčene, in sicer glede na številko stabiliziranega mejnika v bližini (kjer je meja potekala neposredno od mejnika do mejnika). V primeru, da bi dodajali nove neoznačene lomne točke pri posredni označitvi meje na terenu, bi te dobile podštevilko najbližjega posrednega mejnika, to je tistega posrednega mejnika, čigar krožnica z določenim radijem se v točki (na sliki 10 prikazana z rdečo piko), ki je najbližje lomni točki, dotakne mejne črte. Podštevilko tega posrednega mejnika imajo nato vse lomne točke, dokler spet ne pridemo do primera, ko se krožnica drugega posrednega mejnika v točki dotakne mejne črte. Od tu naprej imajo lomne točke podštevilko tega drugega posrednega mejnika označenega na terenu. Za tak način oštevilčbe lomnih točk sta se sporazumno dogovorili obe strani – slovenska in italijanska. Za lažjo predstavitev postopka oštevilčbe lomnih mejnih točk prilagamo sliko 10 (Kragelj, 2015c).

Neoznačene lomne točke so tako pridobile številko (identifikator), koordinate, določili pa smo jim tudi nadmorsko višino. Nadmorske višine smo neoznačenim (skeniranim) točkam določili tako, da smo linijo državne meje položili na DMR (digitalni model reliefa) Slovenije in odčitali grafične preseke.

Pridobljene višine (skeniranih neoznačenih lomnih točk) glede natančnosti odstopajo, in sicer na ravninskih predelih so bolj natančne kot v visokogorju ali globokih dolinah, a smo le tako lahko izrisali potek linije državne meje v tridimenzionalnem prostoru. Te nadmorske višine predstavljajo le informativni podatek. Tako so neoznačene lomne točke pridobile vse atributne podatke - enako kot mejni znaki. Merjenim neoznačenim lomnim točkam pa je bila nadmorska višina določena z meritvijo (Kragelj, 2015c).

Slika 10: Skica oštevilčbe neoznačenih lomnih točk pri poteku mejne črte med posrednimi mejniki (vir: OGU Nova Gorica, Oddelek za državno mejo, 2015).

6 USKLAJEVANJE PODATKOV DRŽAVNE MEJE S KATASTRSKIMI PODATKI

Geodetska dela na državni meji v zvezi z uskladitvijo z zemljiškim katastrom se izvajajo še danes. Gre namreč za odpravljanje odstopanj, ki so posledica spreminjanja državne meje v zgoraj omenjenih pogodbah iz let 1947, 1954 in 1975 in razlik, ki se nanašajo na urejanje digitalizirane mejne dokumentacije. Do leta 2018 je predvidena dokončna uskladitev zemljiškega katastra z državno mejo (GURS, 2015). Pri usklajevanju podatkov slovensko-italijanske državne meje in katastrskih podatkov se upošteva linija državne meje, kot je določena z dopolnilno digitalno mejno dokumentacijo, v kateri je potek meje usklajen z opisnim delom mejne dokumentacije in dejanskim stanjem v naravi.

6.1 Kakovost digitaliziranih katastrskih načrtov

Na območju Slovenije je bila grafična katastrska izmera opravljena pred skoraj 200 leti, podatki te pa se še danes uporabljajo za približno 75 % ozemlja. Za preostalih 25 % ozemlja se uporabljajo podatki numerične izmere, ki je bila izvedena v novejšem obdobju, v lokalnih ali državnem referenčnem koordinatnem sistemu (Prevc, 2013). Katastrski podatki so se stalno dopolnjevali, pri tem pa se je spreminjala zahtevana natančnost in točnost katastrske izmere, spreminjale so se metode katastrske izmere in vzdrževanja katastrskih načrtov (vključevanje novih podatkov v katastrske načrte), posledično so podatki o položaju parcelnih mej zemljiškega katastra izredno raznolike natančnosti in točnosti (Čeh in sod., 2011; Ferlan in sod., 2011).

Razvoj informacijske tehnologije je pripomogel tudi k digitalizaciji analognih katastrskih načrtov, na podlagi katere lahko hitreje dostopamo do podatkov. Nastanek digitalnega katastrskega načrta je v Sloveniji stekel leta 1991, bolj množična analogno digitalna pretvorba pa se je začela leta 1995. Začetna ideja je bila, da bi izvedli le rastrski zajem načrtov s skeniranjem in tako ohranili vsebino načrtov. Danes stremimo k boljši kakovosti, ustreznosti in natančnosti katastrskih načrtov, zato si prizadevamo digitalizirane podatke izboljšati in razviti dober zemljiško informacijski sistem, ki temelji na vektorski topološko urejeni bazi. Vektorizacija katastrskih načrtov v Sloveniji je potekala na podlagi predhodno digitalno zajetih koordinat mejnih točk. Vektorizirani skenogrami so lahko enake, največkrat pa slabše kakovosti od analognih katastrskih podatkov, zato je za izboljšanje digitaliziranih podatkov potrebna dodatna izmera za nadaljnjo uporabo v večnamenskem katastru (Ferlan in sod., 2011). Pri uporabi teh podatkov je treba dobro poznati vse postopke vzpostavljanja, upravljanja in vzdrževanja analognih katastrskih načrtov ter dobro poznavanje vzpostavitev in vzdrževanja digitalnih katastrskih načrtov oziroma zemljiškokatastrskega prikaza. V Sloveniji se kaže potreba po izboljšanju kakovosti teh podatkov, tudi ob državni meji, a izboljšava se lahko izvede le s sistemskim, sledljivim pristopom k vzdrževanju zemljiškega katastra (grafičnega podsistema zemljiškega katastra) z nadzorovanim uvajanjem sprememb v zemljiški kataster ter predvsem s precejšnjo (optimalno) količino terenskih domeritev kontrolnih katastrskih točk oziroma množično novo katastrsko izmero. Problem, ki se pri tem pojavlja je posledica neobvezne stabilizacije mejnih znamenj v RS. Tako se srečujemo s težavami, kot je iskanje katastrskih točk v naravi za izvajanje domeritev za potrebe izračuna transformacijskih parametrov med različnimi koordinatnimi sistemi ali za potrebe izboljšave položajne natančnosti katastrskih načrtov ali zaradi ugotovljenih napak v referenčni mreži in njihove odprave v katastrskem sistemu (Ferlan in sod., 2011). Na enak način se poskuša izboljšati tudi digitalizirane načrte mejne dokumentacije.

Pomembno je omeniti pomen usklajenosti in povezanost grafičnega in pisnega dela zemljiškega katastra. Zgodovina izgradnje informacijskih sistemov se je zaradi takratnih tehnoloških zmožnosti začela ločeno, predvsem z opisnimi podatki. Sodobna rešitev pa stremi k izgradnji enega sistema in povezovanju vseh podatkov ob upoštevanju standardov na področju geoinformatike. Vzpostavitev

digitalnega katastrskega načrta (danes zemljiškokatastrski prikaz) je bila na ravni države velik izziv za kataster kot institucijo in za geodetske strokovnjake. Pravo rešitev, s katero bi digitalni grafični del zemljiškega katastra privedli do izdelka, ki bo razumljiv in koristen za notranje in zunanje uporabnike, je namreč težko najti (Ferlan in sod., 2011). Poleg omejene položajne natančnosti in točnosti grafičnega prikaza zemljiških parcel v zemljiškem katastru predstavlja velik izziv tudi usklajevanje mej prostorskih enot (meje naselij, občin ipd.) in poteka državne meje s podatki zemljiškega katastra. Slednje na izbranih primerih predstavljamo v nadaljevanju.

6.2 Primeri nesoglasij na slovensko-italijanski meji pri usklajevanju katastrskih podatkov z državno mejo

Usklajevanje podatkov zemljiškega katastra (zemljiškokatastrskega prikaza oziroma katastrskega načrta za primere urejenih mej) z državno mejo poteka po uradni dolžnosti. Podatki se prevzamejo iz evidence državne meje (EDM). V tem postopku državna meja postane urejena katastrska meja, mejne točke (označene - mejniki in neoznačene lomne točke) iz EDM-ja postanejo zemljiškokatastrske (ZK-) točke (Kragelj, 2010). O vsaki spremembi parcelnih števil, površini zemljišč, vrsti rabe, zemljiščih pod stavbo oziroma o številkah stavbe ali številkah delov stavbe, dejanskih rabah in njihovih površinah mora geodetska uprava obveščati sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, ki mora sproti vpisovati spremenjene podatke zemljiškega katastra oziroma katastra stavb. To določa 132. člen Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006).

V nadaljevanju podajamo primere nesoglasij podatkov o poteku državne meje in podatkov o poteku parcelne meje na slovensko-italijanski državni meji ter predloge rešitev za odpravo neskladij.

6.2.1 Grafično nesoglasje

Pri tako imenovanem grafičnem nesoglasju gre za primer neskladja med grafičnimi katastrskimi podatki in podatki evidence državne meje o poteku državne meje. Do grafičnega nesoglasja pride, ko parcelne meje niso skladne s potekom državne meje. V prilogi L je prikazan primer grafičnega nesoglasja v katastrski občini Vipolže. Potek parcelnih mej je prikazan s črno barvo, državna meja pa z rdečo barvo. Mejne točke državne meje so na skici obarvane z modro, zemljiškokatastrske točke, v katerih se meje parcel in vrste rabe stikajo z državno mejo, pa so obarvane z rdečo barvo (Kragelj, 2010).

Primer grafičnega nesoglasja se reši tako, da se v zemljiškokatastrskem prikazu uredi del meje parcele, ki se ne sklada s potekom državne meje. Del parcelne meje in hkrati tudi de meje katastrske občine se uredi tako, da se prevzame že urejeno linijo državne meje. To pomeni, da se parcelne meje uskladijo s potekom državne meje. Pomembno je, da se ob usklajevanju upošteva tudi stanje na terenu, če je to potrebno. Mejnik državne meje postane ZK-točka v zemljiškem katastru, ravno tako postanejo preseki parcel z državno mejo nove ZK-točke (Kragelj, 2010).

6.2.2 Celotna parcela se nahaja na ozemlju sosednje države

V primeru, da celotna parcela leži na ozemlju sosednje države in je to nedvoumno razvidno iz obstoječih katastrskih načrtov, EDM-ja, ogleda na terenu in zaslišanja lastnikov, se parcelo izbriše iz atributnega in grafičnega dela baze zemljiškega katastra (Kragelj, 2010). To dovoljuje Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006) v tretjem odstavku 105. člena, ki pravi:

»Če se državna meja spremeni, tako da na določenem območju zemljišča ali stavbe preidejo iz državnega ozemlja Republike Slovenije, se parcele in stavbe izbrišejo iz zemljiškega katastra in katastra stavb.«

V 9. členu tega zakona je zapisano tudi, da lahko geodetska uprava po uradni dolžnosti ali na zahtevo upravičene osebe popravi podatke, ki so v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb napačno vpisani zaradi napak v postopku evidentiranja. Poleg tega ta člen določa, da mora geodetska uprava preveriti možnosti napak zaradi prepisov, prerisov ali prenosov podatkov med različnimi mediji, formati in oblikami evidentiranja. V primeru, da ugotovi, da se podatki v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb ne ujemajo s tistimi, ki jih je preskusila oziroma preverila, jih uskladi in obvesti o tem vlagatelj in lastnika nepremičnine, če ta ni vlagatelj zahtevka.

V prilogi M je na skici prikazan zgoraj opisan primer iz katastrske občine Miren. Potek parcelnih mej je obarvan s črno barvo, z rdečo pa potek državne meje. Parcela, ki leži na ozemlju Italije se briše iz atributnega in grafičnega dela baze zemljiškega katastra.

Če iz obstoječih katastrskih načrtov, EDM-ja, ogleda na terenu, dodatnih meritev in zaslišanja lastnikov ter drugih institucij ni nedvoumno razvidno, da celotna parcela leži na teritoriju sosednje države, je treba izvesti ureditev meje sosednjih parcel in na osnovi ureditve meje (terenske izmere in v sodelovanju z lastniki) ugotoviti lego parcele glede na potek državne meje (Kragelj, 2010).

6.2.3 Del parcele se nahaja na ozemlju sosednje države

Iz obstoječih katastrskih načrtov, EDM-ja, ogleda na terenu in zaslišanja lastnikov je nedvoumno razvidno, da del parcele leži na teritoriju sosednje države. V prilogi N je prikazan opisan primer iz katastrske občine Cerovo. S črno barvo je označen potek mej parcel, z rdečo pa potek državne meje. Iz skice je razvidno, da linija državne meje seka označeni parceli. Dela parcel se zato izbrišeta iz grafičnega dela baze katastra, popravi se jima površina in grafične koordinate zemljiškokatastrskih točk. Del meje parcele na državni meji se privzame kot urejeno mejo (Kragelj, 2010). Tako naroča tretji odstavek 105. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin (ZEN, 2006), ki pravi:

»Če zemljišča ali stavbe, ki preidejo v državno ozemlje druge države, zajemajo le dele parcel, se po uradni dolžnosti ali na zahtevo lastnika vpišejo novi podatki o mejah in površini parcel. O tem se obvesti lastnika. Del meje parcele, ki poteka po državni meji, se vpiše v zemljiški kataster kot urejena meja. O tako evidentirani meji izda geodetska uprava odločbo v skladu s 40. členom tega zakona. O izbrisu stavbe iz katastra stavb izda geodetska uprava odločbo v skladu s petim odstavkom 95. člena tega zakona.«

V primeru, ko iz podatkov zemljiškega katastra, EDM-ja, ogleda na terenu in zaslišanja lastnikov ni nedvoumno razvidno, da del parcele leži na teritoriju sosednje države, je treba izvesti ureditev (dela) meje sosednjih parcel. Del parcele, ki leži na ozemlju sosednje države, se z obvestilom lastnikov izbriše iz atributnega in grafičnega dela baze katastrskih podatkov. Del meje parcele, ki je na državni meji, se prevzame iz EDM kot urejeno mejo (urejen del meje). Izdela se obvestilo o ureditvi meje, obvesti se lastnika, zemljiško knjigo v Republiki Sloveniji ter zemljiško knjigo in katastrski urad v sosednji državi (Kragelj, 2010). Pri tem sledimo 3. odstavku 105. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki je podan zgoraj. Zakonodaja za ta primer danes v Sloveniji ne določa parcelacije, s pomočjo katere bi poenostavili celoten postopek in bi hkrati dobili dve parceli. Z ureditvijo meje parcele, ki poteka po državni meji uredimo le območje parcele na ozemlju Slovenije, ostali del parcele, ki sega na ozemlje Italije pa mora vzpostaviti katastrski urad Republike Italije.

6.2.4 Med mejo katastrske občine in državno mejo obstaja prazen prostor oziroma ozemlje, ki ni evidentirano v atributni in grafični bazi katastra ter v zemljiški knjigi

Posebni primeri ob državni meji so tisti, kjer je med mejo katastrske občine in državno mejo manjši prazen prostor (ozemlje), ki ni evidentirano v atributni in grafični bazi zemljiškega katastra ter zemljiški knjigi. V praksi se srečujemo tudi s primeri, ko ta manjkajoči del ozemlja pripada katastrski občini, ki v Republiki Sloveniji ni ustanovljena, iz starih katastrskih načrtov (ali pa tudi podatkov katastra sosednje države) pa je razvidno, da so parcelne meje manjkajočega dela ozemlja nedvoumne in jasno določene (Kragelj, 2010). Situacija je prikazana na skici v prilogi O, na kateri so z rdečo barvo prikazane na novo vzpostavljene parcele (prevzete parcele iz starih katastrskih načrtov) na ozemlju, ki ni bilo evidentirano v atributni in grafični bazi katastra ter v zemljiški knjigi.

Da lahko pristopimo k reševanju problema, moramo pridobiti ustrezne atributne in grafične podatke od državnih organov sosednjih držav ali iz arhivov. Podatki, ki jih pridobimo, so lahko tudi nepopolni, na primer: pridobi se ime, priimek, datum rojstva, ime očeta in davčno številko lastnika v sosednji državi, manjka pa naslov bivališča lastnika. Za naslov lastnika potrebujemo izpisek iz uradne evidence uradnega organa sosednje države (Kragelj, 2010).

142. člen Zakona o evidentiranju nepremičnin v prvem odstavku opisuje sledeč postopek nastavitve zemljiškega katastra za zemljišča, ki niso evidentirana v zemljiškem katastru (ZEN, 2006):

- zbiranje in ugotavljanje podatkov zemljiškega katastra, razen podatka o lastniku;
- izdelava predloga nastavitve zemljiškega katastra;
- poziv sodišču, ki vodi zemljiško knjigo, za začetek postopka nastavitve ali dopolnitve zemljiške knjige;
- evidentiranje predloga nastavitve zemljiškega katastra in podatkov o lastnikih na podlagi pravno močnega sklepa sodišča.

Podroben opis zbiranja in ugotavljanja podatkov zemljiškega katastra je opisan v četrtem odstavku tega istega člena, in sicer pravi (ZEN, 2006):

»Podatki zemljiškega katastra za zemljišča iz prvega odstavka tega člena se zbirajo in ugotavljajo na podlagi dokumentov obstoječih uradnih evidenc, dokumentov, ki so jih predložili lastniki oziroma uporabniki zemljišč, zaslišanj strank in podobno. Če dokumentov, iz katerih bi geodetska uprava lahko določila lego in obliko zemljišč, ni, se lega in oblika zemljišč določita na terenu, na podlagi izjav lastnikov oziroma uporabnikov zemljišč. Obod območja neevidentiranih zemljišč se prevzame iz obstoječih podatkov zemljiškega katastra. Če so neevidentirana zemljišča ob državni meji, se obod prevzame iz podatkov o državni meji.«

V tem primeru pa lahko naletimo tudi na težavo, ko lastniki zemljišč sicer obstajajo, vendar so pokojni ali je njihovo bivališče neznano. Ti problemi so poznani tudi pri običajnih katastrskih postopkih in zakonodaja predvideva rešitve za imenovanje strank v postopku.

Drugi problem, na katerega lahko naletimo v tem primeru pa je, da atributni in grafični podatki obstajajo v arhivu katastra, ne pa tudi v arhivu zemljiške knjige ali pa da podatki obstajajo le za nekatere parcele. Opravka imamo z dediči, ki pa niso vpisani v zemljiško knjigo, vendar so ti podatki včasih ključni za razrešitev problema o lastništvu (Kragelj, 2010).

6.2.5 Tuj državljan zahteva izpis podatkov o parcelah, ki ležijo na ozemlju Republike Slovenije

V praksi se pojavljajo tudi primeri, ko lastnik parcele, ki je bila pred več desetletji izbrisana iz našega atributnega in grafičnega dela, a o tem ni dobil nobenega obvestila. Da parcela nedvoumno leži na ozemlju Republike Slovenije, lastnik dokazuje z izpiski iz katastrskega urada druge države. Na naših katastrskih načrtih je evidentirano, da so bile parcele izbrisane pri nalogi vrisa državne meje v katastrske načrte (Kragelj, 2010).

Opisan primer je prikazan na skici v prilogi P. Državna meja je označena z rdečo odebeljeno črto, meja parcele, ki je bila izbrisana iz atributnega in grafičnega dela pa je označena z rdečo črtkano črto.

Problem rešimo tako, da parcele po preverbi in pridobivanju ustreznih dokazil zopet vzpostavimo v atributnem in grafičnem delu. Lastniku in zemljiški knjigi pa se o tem pošlje obvestilo (Kragelj, 2010), podobno kot v primeru, ki smo ga opisali v prejšnjem primeru (6.4). Pri tem sledimo 9. členu Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki določa (ZEN, 2006):

- (1) Podatke, ki so v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb napačno vpisani zaradi napak v postopku evidentiranja, lahko geodetska uprava popravi po uradni dolžnosti, ali na zahtevo upravičene osebe. Za upravičeno osebo se šteje tisti, ki izkaže pravni interes.*
- (2) Pravni interes iz prejšnjega odstavka je izkazan, če podatek, vpisan v zemljiški kataster ali kataster stavb, vpliva na pravice ali obveznosti osebe, ki zahteva spremembo vpisa v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb.*
- (3) Geodetska uprava preizkusi, ali se zadnji vpisani podatki zemljiškega katastra oziroma katastra stavb ujemajo s podatki iz zbirke listin zemljiškega katastra oziroma katastra stavb in z dokazili strank, in preveri možnost napak zaradi prepisov, prerisov ali prenosov podatkov med različnimi mediji, formati in oblikami evidentiranja. Če ugotovi, da se podatki v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb ne ujemajo s tistimi, ki jih je preskusila oziroma preverila, jih uskladi in obvesti o tem vlagatelja in lastnika nepremičnine, če ta ni vlagatelj zahtevka. Če ugotovi, da zahteva ni utemeljena, z odločbo zavrne zahtevo kot neutemeljeno.*
- (4) Vpis podatkov, ki se po tem zakonu vpisujejo na podlagi posebnega elaborata, se lahko spremeni samo na podlagi takega elaborata.*
- (5) Če podatki, ki so vpisani v zemljiškem katastru oziroma katastru stavb, ne izkazujejo resničnega stanja in ne omogočajo spremembe vpisa podatkov na zahtevo strank, lahko geodetska uprava na lastne stroške poskrbi, da se izdela elaborat, kadar se spremembe podatkov vpisujejo samo na njegovi podlagi, in po uradni dolžnosti izvede postopek uskladitve podatkov zemljiškega katastra oziroma katastra stavb.*

6.3 Povzetek ugotovitev

Na podlagi študije primerov lahko sklepamo, da je bilo področje usklajevanja podatkov zemljiškega katastra s podatki o poteku državne meje v preteklosti nekoliko zapostavljeno. Vzrok bi lahko iskali tudi v razdeljenih pristojnostih urejanja državne meje (Vojnogeografski inštitut iz Beograda) in zemljiškega katastra (občinske geodetske službe) v preteklosti. S prenosom pristojnosti evidentiranja in vzdrževanja državne meje ter vzdrževanja zemljiškega katastra na državno geodetsko upravo so se odprle nove možnosti usklajevanja teh podatkov (ki bi po zakonu morali biti usklajeni). Poleg neusklajenosti poteka državne meje v grafičnih prikazih EDM in zemljiškega katastra predstavljajo veliko resnejše probleme primeri, ko zemljiške parcele našega ozemlja niso evidentirane v zemljiškem katastru in zemljiški knjigi, ko zemljiške parcele v celoti spadajo na ozemlje sosednje države ali ko le

del parcele pripada našemu ozemlju. V teh primerih sploh nimamo meddržavne rešitve za rešitev problema.

Prikazan pristop k evidentiranju državne meje in primeri usklajevanja podatkov zemljiškega katastra s potekom državne meje za primer slovensko-italijanske državne meje so zagotovo aktualni tudi na državnih mejah z drugimi sosednjimi državami ter pri napovedanih postopkih izboljšave položajne natančnosti in točnosti grafičnega dela zemljiškega katastra.

7 ZAKLJUČEK

Danes, ko so digitalni prostorski podatki prisotni že skoraj povsod, največkrat pozabimo, v kakšnih razmerah so ti digitalni podatki nastali, še posebej, ko obravnavamo tako pomembne podatke, kot je zemljiški kataster ali evidenca državne meje. Digitalizacija katastra se je v Sloveniji izvajala v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Takrat je bila geodetska stroka vsebinsko, programsko in tehnološko izjemno napredna sila v državi ter zelo inovativna pri izrabi možnosti, ki so se odpirale z razvojem računalništva. Geodeti so bili v ospredju po svoji inovativnosti in sposobnosti za koristno kombiniranje geodetskega znanja in tehnoloških novosti (Triglav, 2013). Tehnologija je v zadnjih dvajsetih letih omogočila zamenjavo medija za vodenje grafičnih podatkov. Za prehod iz analognega v digitalno vodenje je bilo treba izvesti več tehničnih postopkov, za katere so bili na osnovi strokovne presoje predpisani tehnični pogoji. Te je bilo možno izvajati le z določeno natančnostjo in vedno tudi z možnostjo napak. Večje kot je število postopkov pri istih podatkih, večja je možnost poslabšanja podatkov.

V diplomski nalogi smo za primer slovensko-italijanske državne meje obravnavali evidentiranje državne meje in usklajenost podatkov zemljiškega katastra s podatki o državni meji. Posebej smo želeli preveriti skladnost podatkov o poteku državne meje mejne dokumentacije s podatki o poteku parcelnih mej zemljiškega katastra. Preverili smo tudi usklajenost med sestavnimi deli mejne dokumentacije in dejanskim potekom v naravi. V ta namen smo uporabili gradiva iz uradne evidence državne meje in zemljiškega katastra v Republiki Sloveniji ter podatke arhiva o evidentiranju državne meje pri geodetski upravi.

Mejna dokumentacija slovensko-italijanske meje bo z uveljavitvijo dopolnilne mejne dokumentacije, ki je predstavljena v nalogi, postala tehnološko sodobna, usklajena in položajno bolj točna. Poleg medsebojne usklajenosti med opisnim in numeričnim delom (mejnim načrtom) je pomembna tudi usklajenost z dejanskim potekom meje v naravi. Eden izmed načinov za ustrezno posodobitev evidence je postopek dodatne izmere mejnih točk. Dejstvo je, da je dodatna izmera tako v preteklosti kot sedaj predstavljala enega od načinov oz. postopkov, s katerim popolno rešujemo večino aktualnih problemov obstoječih evidenc in zagotovimo skladnost z dejanskim stanjem na terenu.

Poseben problem v Republiki Sloveniji pri usklajevanju podatkov o državni meji z Italijo predstavlja obstoječa zakonodaja. Ta ne opredeljuje celotnega postopka ukrepanja in reševanja problemov v nekaterih primerih, s katerimi se srečujemo pri dopolnjevanju in izboljševanju nove mejne dokumentacije, predvsem pri usklajevanju podatkov zemljiškega katastra in zemljiške knjige s potekom državne meje. V primeru, ki je opisan v poglavju 5.2, ko celotna parcela leži na ozemlju sosednje države, zakonodaja sicer določa, da se parcela izbriše iz baze zemljiškega katastra in se o tem obvesti lastnika parcele ter sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, vendar ne določa, ali je o tem potrebno obvestiti tudi katastrski urad v tuji državi. V enako vprašljivi situaciji se znajdemo tudi v primeru, ki je opisan v poglavju 5.3. Drugi podoben primer je, ko parcela leži na teritoriju sosednje države, a to ni nedvoumno razvidno iz obstoječih katastrskih načrtov, EDM-ja, ogleda na terenu, dodatnih meritev in zaslišanja lastnikov. V zakonodaji ni opredeljeno, kdaj smo lahko prepričani, da parcela res leži na teritoriju sosednje države, da lahko to storimo.

Ker se nepopolnost zakonodaje običajno pokaže šele pri reševanju problemov v praksi, ki jih bo pri določevanju in usklajevanju državne meje in zemljiških parcel še veliko, bi morali čim prej zakonodajo s tega področja urediti na način, da bo omogočala kakovostno, hitro in učinkovito soočanje s temi izzivi.

VIRI

Comitato Porto Libero di Trieste. Mirovna pogodba z Italijo.

<http://www.triestfreeport.org/wp-content/uploads/2010/11/Mirovna-Pogodba-samo-STO-SLOUK-KONEC1.pdf> (Pridobljeno 27. 7. 2015.)

E-prostor. 2015.

<http://www.e-prostor.gov.si/> (Pridobljeno 27. 7. 2015.)

Čeh, M., Lisec, A., Ferlan, M., Šumrada, R. 2011. Geodetsko podprta prenova grafičnega dela zemljiškega katastra. Geodetski vestnik 55, 2: 257–268. DOI:

<http://dx.doi.org/10.15292/geodetski-vestnik.2011.02.257-268>

Ferlan, M. 2005. Geodetske evidence. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: str. 15, 124.

Ferlan, M., Šumrada, R., Čeh, M., Lisec, A. 2011. Načini vzpostavitve digitalnih katastrskih načrtov v primerjalnih državah. Geodetski vestnik 55, 2: 252–255. DOI:

<http://dx.doi.org/10.15292/geodetski-vestnik.2011.02.235-256>

Katalog geodetskih podatka tačaka triangulacije za premer granične linije izmedju socialističke federativne Republike Jugoslavije i Republike Italije. 1980. Jugoslovensko-italijanska državna granica: str. 33, 34, 35.

Kragelj, M. 2010. Predlog zapisnika sestanka. Nova Gorica, OGU Nova Gorica: 1–9 str.

Kragelj, M. 2015a. Osimski sporazumi. Osebna komunikacija, avgust 2015. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Kragelj, M. 2015b. Dopolnilna mejna dokumentacija, Stara mejna dokumentacija, Nova mejna dokumentacija. Osebna komunikacija, avgust 2015. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Kragelj, M. 2015c. Primeri usklajevanja opisnega in grafičnega dela mejne dokumentacije. Osebna komunikacija, avgust 2015. Nova Gorica, OGU Nova Gorica.

Mlakar, G. 1996. Meje posestne in državne. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo: str. 11, 18, 53, 54, 55, 99, 131, 135, 136, 137.

Mozetič, B. 2004. Slovensko-italijanska državna meja. Geodetski vestnik 48, 3: 363–375.

Pariška mirovna pogodba. 1947: 3.-5. člen, 22. člen. DOI:

<http://www.triestfreeport.org/wp-content/uploads/2010/11/Mirovna-Pogodba-samo-STO-SLOUK-KONEC1.pdf>

Poljšak, T. 1997. Naša zahodna meja. Ljubljana, Glavni odbor ZZB NOB Slovenije, Komisija za informativno, propagandno in promocijsko dejavnost: str. 6, 7, 10, 36.

Pravilnik o evidenci državne meje. 2006. Uradni list RS, št. 118/2006: 2. člen, 3. člen, 4. člen, 7. člen.

Prevc, R. 2013. Odgovori na zapisnik 3. seje vaškega odbora Laze. Občina Dol pri Ljubljani: 2 str.

Sedmak, D. 2013. Državna meja na Goriškem 1945-2004, vodnik po razstavi. Nova Gorica, Goriški muzej: 2 str.

SSKJ2. 2014. Slovar slovenskega knjižnega jezika. Druga izdaja. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU.

Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. 1991. Uradni list RS, št. 1/1991: II. poglavje: 1.

Triglav, J. 2013. Koordinatni kataster v Prekmurju in digitalni katastrski načrti. Geodetski vestnik 57, 3: 612.

Vizjak, B. 2014. Določitev ETRS koordinat mejnim točkam 18a, 18b in 18RS v III. sektorju SLO-ITA državne meje. Kranj, OGU Kranj: 1-3 str.

Zakon o ratifikaciji konvencije med vlado Republike Slovenije in vlado italijanske Republike o vzdrževanju državne meje (BITVDM). Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št. 13/2008: 4. člen, 6. člen, 8. člen, 10. člen.

ZEN. 2006. Zakon o evidentiranju nepremičnin. Uradni list RS, št. 47/2006: 104. člen, 105. člen, 106. člen, 132. člen.

Zgodovinsko društvo za južno Primorsko. 1999. Acta Histriae VI. Koper, Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije: 331 str.

ZNDM-2. 2010. Zakon o nadzoru državne meje, Uradni list RS, št. 35/2010 in 15/2013: 3. člen, 10. člen.

Ostali viri

Geodetska uprava Republike Slovenije. 2015. Državna meja Republike Slovenije. Ljubljana, Geodetska uprava Republike Slovenije.

Območna geodetska uprava Nova Gorica (Geodetska uprava Republike Slovenije, Oddelek za državno mejo). 2015. Državna meja z Italijo po letnicah določitve. Nova Gorica, OGU.

Območna geodetska uprava Nova Gorica (Geodetska uprava Republike Slovenije, Oddelek za državno mejo). 2015. Načini stabilizacije slovensko-italijanske meje. Nova Gorica, OGU.

Območna geodetska uprava Nova Gorica (Geodetska uprava Republike Slovenije, Oddelek za državno mejo). 2015. Primeri iz prakse. Nova Gorica, OGU.

Območna geodetska uprava Nova Gorica (Geodetska uprava Republike Slovenije, Oddelek za državno mejo). 2015. Podatki o slovensko-italijanski meji. Nova Gorica, OGU.

Območna geodetska uprava Nova Gorica (Geodetska uprava Republike Slovenije, Oddelek za državno mejo). 2015. Podatki o stari, novi in dopolnilni mejni dokumentaciji. Nova Gorica, OGU.

SEZNAM PRILOG

PRILOGA A: PRIMER STAREGA ZAPISNIKA O MEJNIKU ŠTEVILKA 18

PRILOGA B: PRIMER NOVEGA ZAPISNIKA O MEJNIKU ŠTEVILKA 18

PRILOGA C: TRIGONOMETRIČNE TOČKE I. REDA

PRILOGA D: PRIMER OPISA MEJE IZ STARE MEJNE DOKUMENTACIJE

PRILOGA E: SEZNAM KOORDINAT ZA DEL MEJE IZ STARE MEJNE DOKUMENTACIJE

PRILOGA F: PRIMER MEJNEGA NAČRTA IZ STARE MEJNE DOKUMENTACIJE ZA
OBMOČJE MANGARTA

PRILOGA G: SEZNAM KOORDINAT IN OPIS MEJE ZA DEL MEJE IZ NOVE MEJNE
DOKUMENTACIJE

PRILOGA H: PRIMER MEJNEGA NAČRTA IZ NOVE MEJNE DOKUMENTACIJE ZA
OBMOČJE MANGARTA

PRILOGA I: PRIMER MEJNEGA NAČRTA IZ DOPOLNILNE MEJNE DOKUMENTACIJE ZA
OBMOČJE MANGARTA

PRILOGA J: PRIMER USKLADITVE POTEKA LINIJE DRŽAVNE MEJE MED OPISNIM
DELOM MEJNE DOKUMENTACIJE IN DEJANSKIM STANJEM NA TERENU V
III. SEKTORJU

PRILOGA K: PRIMER USKLADITVE POTEKA LINIJE DRŽAVNE MEJE MED OPISNIM
DELOM MEJNE DOKUMENTACIJE IN DEJANSKIM STANJEM NA TERENU V
VI. SEKTORJU

PRILOGA L: PRIMER GRAFIČNEGA NESOGLASJA

PRILOGA M: PRIMER, KO CELOTNA PARCELA LEŽI NA OZEMLJU SOSEDNJE DRŽAVE

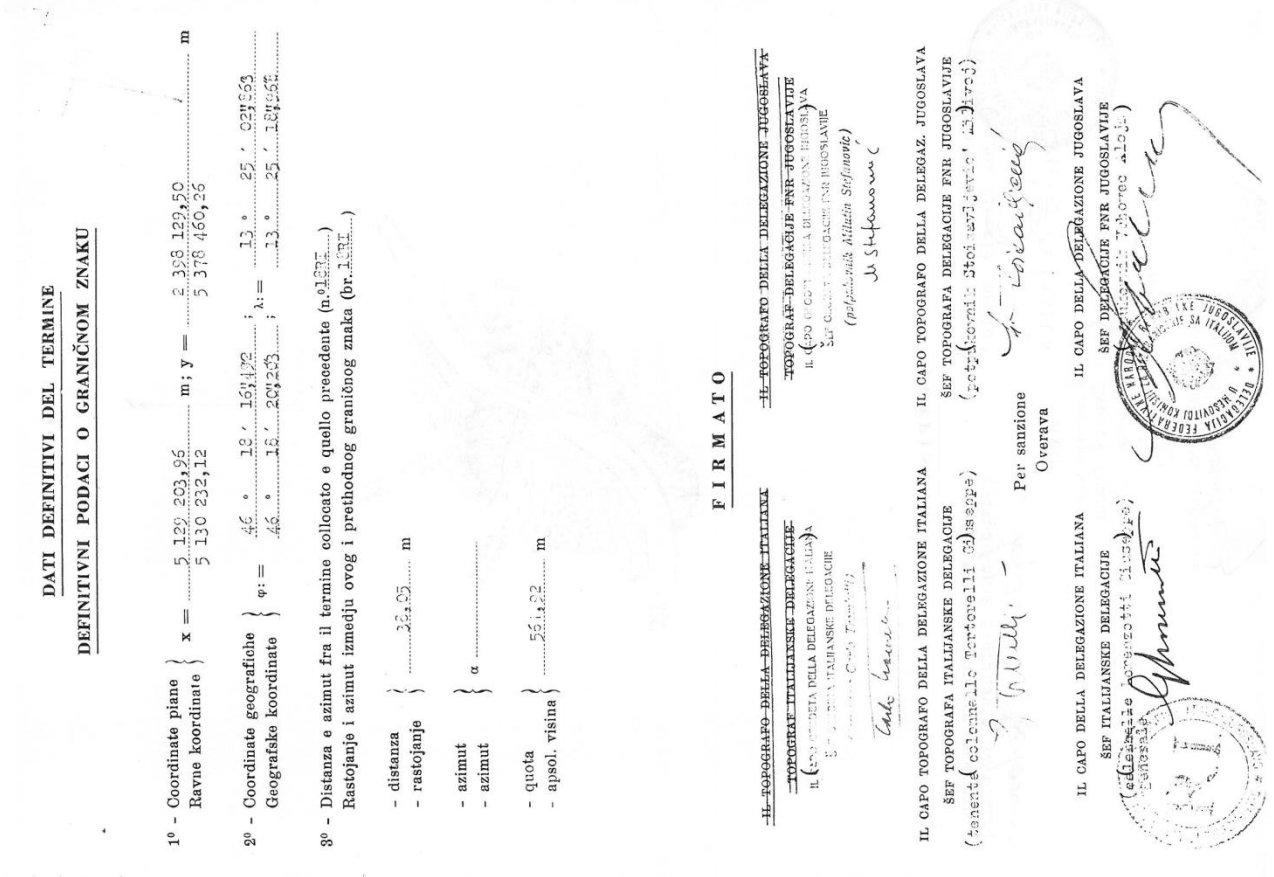
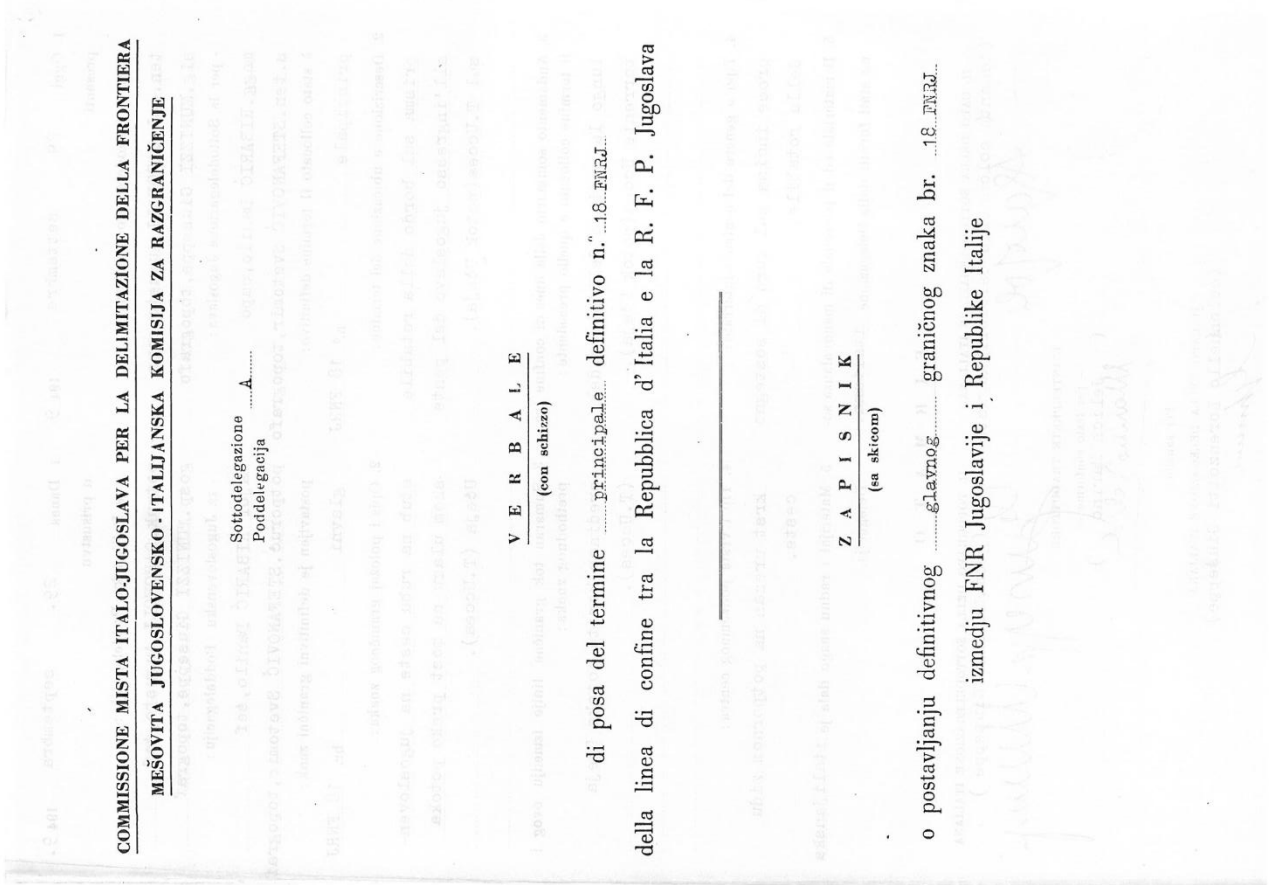
PRILOGA N: PRIMER, KO DEL PARCLE LEŽI NA OZEMLJU SOSEDNJE DRŽAVE

PRILOGAO : PRIMER OZEMLJA, KI NI EVIDENTIRANO V GRAFIČNEM IN ATRIBUTNEM
DELU ZEMLJIŠKEGA KATASTRA IN V ZEMLJIŠKI KNJIGI

PRILOGA P: PRIMER PONOVNE VZPOSTAVITVE PARCELE V GRAFIČNEM IN
ATRIBUTNEM DELU ZEMLJIŠKEGA KATASTRA

»Ta stran je namenoma prazna«

PRILOGA A: PRIMER STAREGA ZAPISNIKA O MEJNIKU ŠTEVILKA 18

1. Oggi 29 settembre 194.9 1. Datus 29. settembre 194.9.
presenti
- per la Sottodelegazione Italiana:
ten.col.GAROFOLI Augusto, capo
sf.g.MUNIZZI Giuseppe, topografo
- per la Sottodelegazione Jugoslava:
magg.RIBARIĆ Danilo, capo
s.ten.STEFANOVIĆ Svetomir, topografo
è stato collocato il termine definitivo:
principale n.° 18. FNRJ

2. Descrizione e ubicazione del termine:
prisma sul bordo della rotabile
all'ingresso jugoslavo del ponte
sul T.Uccea (potok Učaja).
3. Andamento sommario della linea di confine tra
il termine collocato e quello precedente:
lungo la mediana dell'alveo del
torrente Uccea (potok Učaja).
4. Tipo e genere del centurio interrotto:
croce incisa sul muro di sostegno
della rotabile.
5. Il materiale ed il personale di manovranza so-
no stati forniti dalla Delegazione italiana.

1. Opis i položaj granitnog znaka:
stub na rubu ceste na jugosloven-
skom ulazu na most preko potoka
Učaja (T.Uccea).
2. Sumaran tok granitne linije između ovog i
prethodnog znaka:
sredinom korita potoka Učaja
(T.Uccea).
3. Tip i vrsta podzemnog centra:
kraj urezan na potpornom zidu
ceste.
4. Materijal i radni snagu dala je italijanska
Delegacija.

F I R M A T O

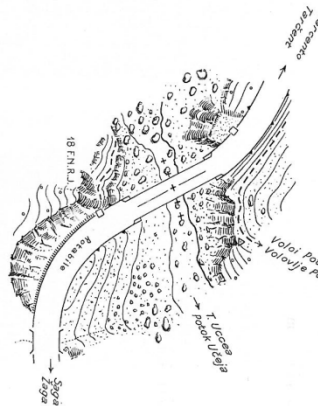
IL CAPO DELLA SOTTODELEGAZIONE ITALIANA
(tenente colonnello Gerofoli Augusto)
Augusto Gerofoli

IL TOPOGRAFO DELLA SOTTODELEGAZIONE ITALIANA
(geom.muonizzi Giuseppe)
Giuseppe Munizzi

L'INTERPRETE TRADUTTORE
per testo conforme
FELICH BERTINO
(Manno Sella)

Per sanzione
IL CAPO DELLA DELEGAZIONE ITALIANA
(colonnello Lorenzetti Giuseppe)
Giuseppe Lorenzetti

Schizzo - Skica

P O T P I S A N O

IL TOPOGRAFO FNR JUGOSLAVIJE
Majgor Ribarić Danilo
Danilo Ribarić

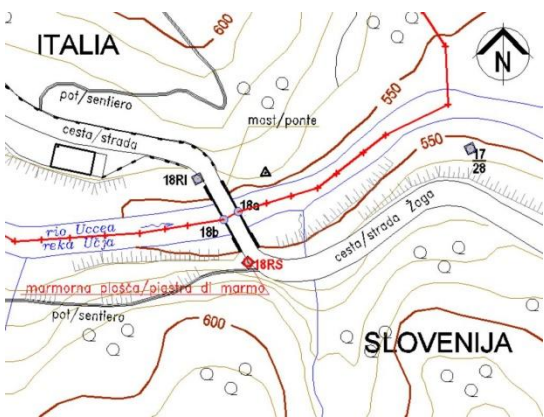

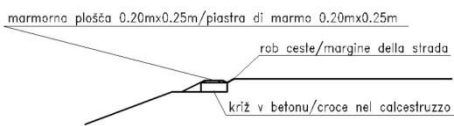
IL TOPOGRAFO FNR JUGOSLAVIJE
(potpoddružnik Stefanović Svetomir)
Svetomir Stefanović

TUNJAK
za saglasnost teksta
LIVANOVIĆ Franje
Franje Livanović

IL CAPO DELLA DELEGAZIONE FNR JUGOSLAVIJE
Majgor Ribarić Danilo
Danilo Ribarić

IL CAPO DELLA DELEGAZIONE FNR JUGOSLAVIJE
(potpoddružnik Stefanović Svetomir)
Svetomir Stefanović

PRILOGA B: PRIMER NOVEGA ZAPISNIKA O MEJNIKU ŠTEVILKA 18

MEŠANA SLOVENSKO-ITALIJANSKA KOMISIJA ZA VZDRŽEVANJE DRŽAVNE MEJE / COMMISSIONE MISTA ITALO-SLOVENA PER LA MANUTENZIONE DEL CONFINE DI STATO		
SEKTOR /SETTORE: III		
ZAPISNIK o mejnem znaku/ VERBALE del termine Št/No - 18RS		
Skica/Schizzo monografico	Fotografija mejnika/Foto del termine	
		
	Tip mejnika/Tipo del termine	
		
Opravljena dela: Leta 2014 je bila postavljena marmorna plošča na mestu uničenega mejnega znaka. Spremenil se je tip mejnega znaka in nadmorska višina.	Lavori compiuti: Nel 2014 è stata collocata una piastra di marmo sul luogo del cippo distrutto. Cambiati la quota e il tipo del cippo.	
KOORDINATE / COORDINATE		
ETRS 89	GAUSS-KRÜGER	GAUSS-BOAGA
$\phi = 46^{\circ} 18' 18,9074''$ $\lambda = 13^{\circ} 25' 02,3219''$ $h = 609,495$	$X = 5\ 130\ 232,12$ $Y = 5\ 378\ 460,26$ $H = 562,02$	$N = 5\ 129\ 204,91$ $E = 2\ 398\ 129,73$ $H =$
A/V Trieste il/dne 04/12/2014		
VODJA SLOVENSKE SKUPINE STROKOVNJAKOV IL CAPO DEL GRUPPO DI ESPERTI SLOVENO Univ. Dipl. Ing. Marko Kragelj	IL PRESIDENTE DEL GRUPPO DI ESPERTI ITALIANO VODJA ITALIJANSKE SKUPINE STROKOVNJAKOV Funz. Tec. Cart. Salvatore Spatola	
PRESEDNIK SLOVENSKE DELEGACIJE IL PRESIDENTE DELLA DELEGAZIONE SLOVENA Univ. Dipl. Ing. Tomaž Petek	IL PRESIDENTE DELLA DELEGAZIONE ITALIANA PRESEDNIK ITALIJANSKE DELEGACIJE Min. Pl. Francesco Saverio De Luigi	

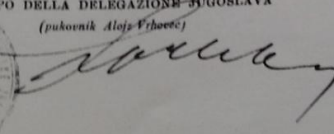
PRILOGA C: TRIGONOMETRIČNE TOČKE I. REDA

Prilog 2
 Allegato 2

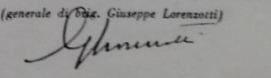
strana 28
 pag. 29

TRIGONOMETRISKE TAČKE I REDA PUNTI TRIGONOMETRICI DI I ORDINE Vrednosti geografskih koordinata, pravouglah koordinata i ravne konvergencije meridijana Valori delle coordinate geografiche, delle coordinate gaussiane e della convergenza piana del meridiano		
Broj i naziv tačke N ^o e nome del punto	Jugoslovenski sistem Sistema jugoslavo	Italijanski sistem Sistema italiano
101 KANIN M.CANIN	$\varphi = 46^{\circ} 21' 27", 0499$ $\lambda = 13^{\circ} 26' 31", 9847$ ist.od Green. $x = 5\ 135\ 969,20$ $y = 5\ 380\ 135,82$ $c = -1^{\circ} 07' 38", 778$	$\varphi = 46^{\circ} 21' 23", 3190$ $\lambda = 13^{\circ} 26' 15", 8510$ est Green. $N = 5\ 134\ 939,43$ $E = 2\ 399\ 804,58$ $\gamma = -1^{\circ} 07' 50", 386$
102 RODICA M.CRADIZA	$\varphi = 46^{\circ} 13' 40", 9784$ $\lambda = 13^{\circ} 52' 11", 6718$ $x = 5\ 121\ 022,79$ $y = 5\ 412\ 839,27$ $c = -0^{\circ} 48' 57", 920$	$\varphi = 46^{\circ} 13' 37", 3770$ $\lambda = 13^{\circ} 51' 55", 3156$ $N = 5\ 119\ 997,54$ $E = 2\ 432\ 498,82$ $\gamma = -0^{\circ} 49' 09", 683$
103 VIDEM UDINE	$\varphi = 46^{\circ} 03' 53", 9243$ $\lambda = 13^{\circ} 14' 29", 1515$ $x = 5\ 103\ 783,51$ $y = 5\ 363\ 965,86$ $c = -1^{\circ} 15' 59", 712$	$\varphi = 46^{\circ} 03' 50", 2939$ $\lambda = 13^{\circ} 14' 13", 2262$ $N = 5\ 102\ 762,64$ $E = 2\ 383\ 639,20$ $\gamma = -1^{\circ} 16' 11", 108$
104 MRZAVEC M.FRIGIDO	$\varphi = 45^{\circ} 58' 42", 3382$ $\lambda = 13^{\circ} 48' 37", 1733$ $x = 5\ 093\ 349,72$ $y = 5\ 407\ 828,72$ $c = -0^{\circ} 51' 19", 903$	$\varphi = 45^{\circ} 58' 38", 8280$ $\lambda = 13^{\circ} 48' 20", 9360$ $N = 5\ 092\ 331,82$ $E = 2\ 427\ 489,88$ $\gamma = -0^{\circ} 51' 31", 530$
105 OGLEJ AQUILEIA	$\varphi = 45^{\circ} 46' 12", 8728$ $\lambda = 13^{\circ} 22' 30", 8032$ $x = 5\ 070\ 810,85$ $y = 5\ 373\ 647,88$ $c = -1^{\circ} 09' 51", 784$	$\varphi = 45^{\circ} 46' 09", 4009$ $\lambda = 13^{\circ} 22' 14", 8802$ $N = 5\ 069\ 799,43$ $E = 2\ 393\ 318,49$ $\gamma = -1^{\circ} 10' 03", 130$

SEF DELEGACIJE FNR JUGOSLAVIJE
 IL CAPO DELLA DELEGAZIONE JUGOSLAVA
 (pukovnik Alojz Vrbovec)

SEF ITALIJANSKE DELEGACIJE
 IL CAPO DELLA DELEGAZIONE ITALIANA
 (generale di Brig. Giuseppe Lorenzotti)

PRILOGA E: SEZNAM KOORDINAT ZA DEL MEJE IZ STARE MEJNE DOKUMENTACIJE

190 - 27 -
 29

Numero del terreno (Roz) zemlja	Coordinate geodetiche e geografiche Quasero I geografske koordinate				Distanza dal territorio presekolna Odstojanje od grafičnega meje	Quota alla sostojila del territorio Višina na vrti meje	Quota al suolo - Višina na ostoji
	su ellissoide later. in Roma - M. Mario (su elipsoidu lateran. (Rim - M. Mario))		su ellissoide Bessel in Wien - Hermannskogel (su elipsoidu Bessel (Wien - Hermannskogel))				
	x y	x λ	x y	x λ			
5	5 143 787,90	2 416 651,92	5 144 820,10	5 396 988,08	173,58	2675,48	2674,78
	46°26'19",929	13°39'16",809	46°26'23",662	13°39'33",188			
5/1	5 143 814,64	2 416 643,30	5 144 846,76	5 396 979,54	28,00	2665,41	2665,01
5/2	5 143 889,11	2 416 587,96	5 144 921,26	5 396 924,09	92,00	2582,02	2582,02
5/3	5 143 989,01	2 416 573,33	5 145 021,19	5 396 909,40	101,00	2480,57	2480,57
5/4	5 144 121,34	2 416 624,83	5 145 193,55	5 396 980,90	142,05	2304,75	2304,33
5/5	5 144 199,82	2 416 622,97	5 145 232,02	5 396 959,15	78,53	2273,09	2272,59
5/6	5 144 256,29	2 416 621,51	5 145 288,54	5 396 937,60	26,51	2289,31	2289,31
5/7	5 144 335,14	2 416 516,93	5 145 367,41	5 396 853,13	130,98	2216,92	2216,52
5/8	5 144 429,22	2 416 385,79	5 145 461,52	5 396 721,85	161,54	2261,97	2261,97
5/8a	5 144 472,66	2 416 266,85	5 145 504,97	5 396 602,91	126,64	2165,19	2164,79
5/9	5 144 519,72	2 416 257,77	5 145 552,04	5 396 593,03	47,95	2104,35	2103,95
5/10	5 144 591,48	2 416 240,70	5 145 623,03	5 396 576,03	73,77	2000,50	2000,10
5/10a	5 144 549,91	2 416 245,56	5 145 582,24	5 396 582,61	41,99	2180,45	2180,05
5/11	5 144 498,14	2 416 144,34	5 145 530,46	5 396 480,36	114,63	2122,94	2122,54
5/12	5 144 526,02	2 416 003,62	5 145 559,14	5 396 339,60	143,67	2122,53	2122,13
5/13	5 144 458,61	2 415 987,32	5 145 490,92	5 396 321,30	70,16	2098,47	2098,07
5/14	5 144 389,39	2 415 825,86	5 145 421,68	5 396 161,78	175,74	2081,77	2081,37
5/15	5 144 301,09	2 415 670,46	5 145 333,36	5 396 006,35	178,80	2058,38	2057,98
5/15a	5 144 303,64	2 415 653,66	5 145 335,90	5 395 989,54	17,00	2053,35	2052,95
5/15b	5 144 324,89	2 415 626,98	5 145 357,36	5 395 962,85	34,12	2057,84	2057,44
5/16	5 144 322,16	2 415 569,79	5 145 354,43	5 395 902,65	57,28	2055,67	2055,27
5/17	5 144 281,50	2 415 477,30	5 145 313,77	5 395 813,13	101,07	2067,56	2067,16
5/18	5 144 290,06	2 415 414,70	5 145 322,33	5 395 770,52	63,21	2089,51	2089,11

IL CAPO DELLA DELEGAZIONE ITALIANA
 REP ITALIANSKIH DELEGACIJE
 (generale) *Giuseppe Lorenzini*

Giuseppe Lorenzini

IL CAPO DELLA DELEGAZIONE SLOVENA
 REP DELEGACIJE REP SLOVENIJE
 (podpisa) *Aljoša Pirman*

Aljoša Pirman

PRILOGA G: SEZNAM KOORDINAT IN OPIS MEJE ZA DEL MEJE IZ NOVE MEJNE
DOKUMENTACIJE

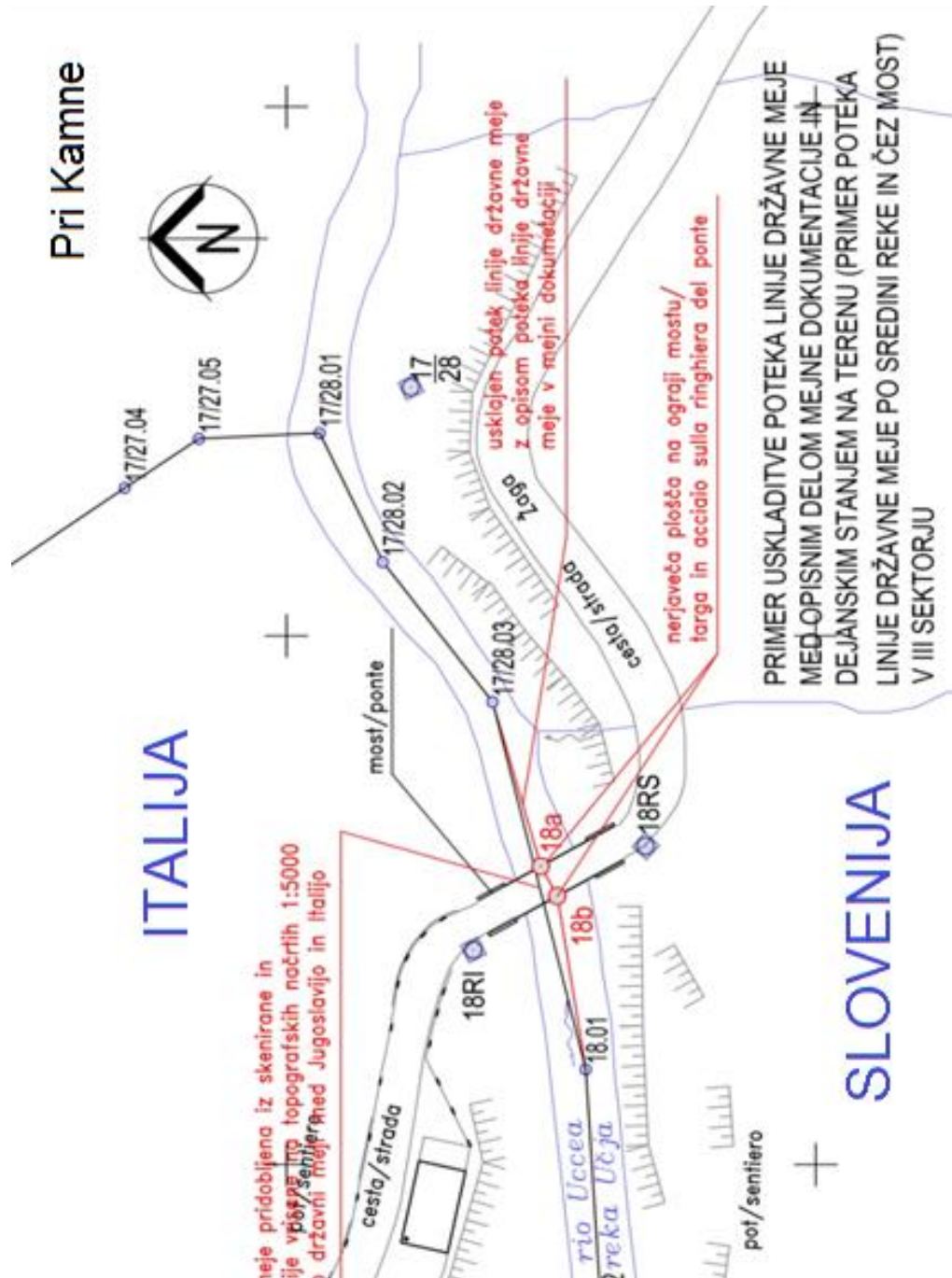
COMMISSIONE MISTA PER LA MANUTENZIONE DEL CONFINE DI STATO ITALO-SLOVENO
MEŠANA SLOVENSKO - ITALIJANSKA KOMISIJA ZA VZDRŽEVANJE DRŽAVNE MEJE

COORDINATE E DESCRIZIONE DELLA LINEA DI CONFINE

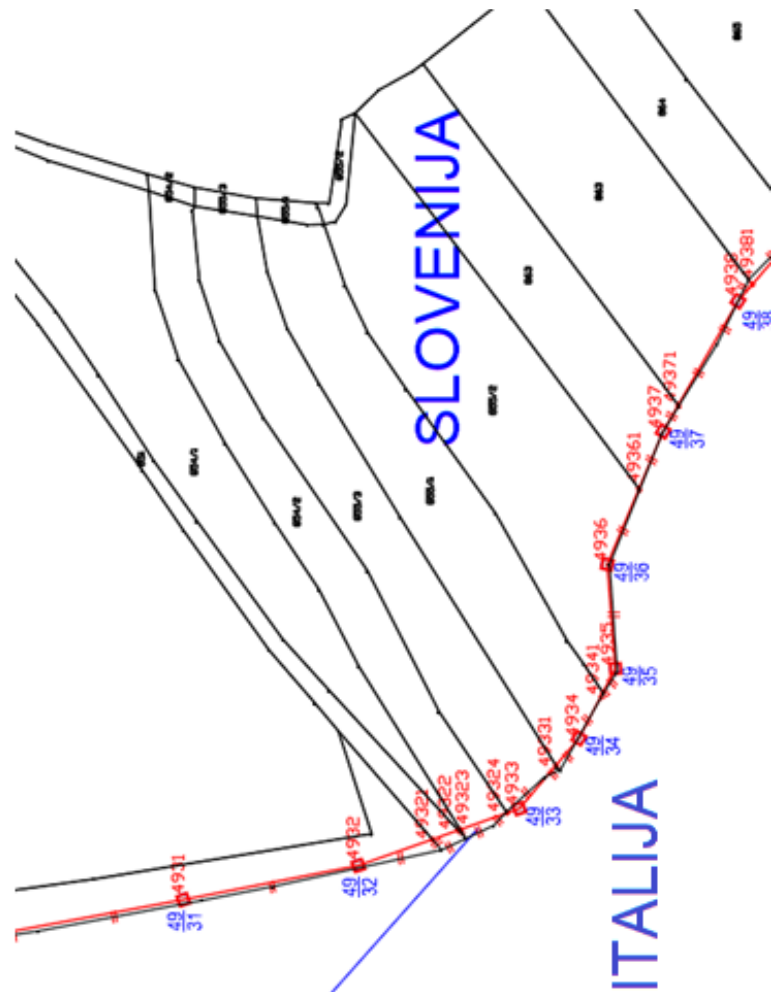
KOORDINATE IN OPIS MEJNE ČRTE

SETTORE / SEKTOR I									
Numero del termine e tipo Številka in vrsta mejnika	Pali na Kov. drog	Distanza al termine successivo Razdalja do naslednjega mejnika	Andamento della linea di confine verso il termine successivo Potek mejne črte do naslednjega mejnika	Numero mappa Številka načrta	COORDINATE / KOORDINATE				
					IT SVN WGS84	N X	E Y	H h	
1	2	3	4	5	6				
4/16			linea di displuvio/ razvodnica		IT	5143821,48	2416934,61		
B		88,45		6	SVN	5144853,60	5397270,86	2572,28	
					WGS84	46°26' 23",584	13°39' 29",622	2621,52	
4/17			linea di displuvio/ razvodnica		IT	5143833,34	2416846,97		
B		29,28		6	SVN	5144865,47	5397183,19	2641,09	
					WGS84	46°26' 23",920	13°39' 25",506	2690,32	
4/18			linea di cresta fino al punto trigonometrico, poi linea retta/ po grebenu do trigonometrične točke, nato v ravni črti		IT	5143838,02	2416818,06		
A		173,52		6	SVN	5144870,15	5397154,28	2652,30	
					WGS84	46°26' 24",056	13°39' 24",148	2701,53	
5			linea retta / v ravni črti		IT	5143787,98	2416651,92		
A		27,99		6	SVN	5144820,10	5396988,08	2675,48	
					WGS84	46°26' 22",344	13°39' 16",404	2724,70	
5/1			linea retta / v ravni črti		IT	5143814,64	2416643,38		
A		92,83		6	SVN	5144846,76	5396979,54	2665,41	
					WGS84	46°26' 23",202	13°39' 15",982	2714,63	
5/2			linea retta / v ravni črti		IT	5143889,11	2416587,94		
B		100,95		6	SVN	5144921,26	5396924,09	2582,02	
					WGS84	46°26' 25",584	13°39' 13",326	2631,23	
5/3			linea retta / v ravni črti		IT	5143989,01	2416573,33		
B		141,98		6	SVN	5145021,19	5396909,48	2480,57	
					WGS84	46°26' 28",811	13°39' 12",563	2529,77	

PRILOGA J: PRIMER USKLADITVE POTEKA LINIJE DRŽAVNE MEJE MED OPISNIM
DELOM MEJNE DOKUMENTACIJE IN DEJANSKIM STANJEM NA TERENU V
III. SEKTORJU

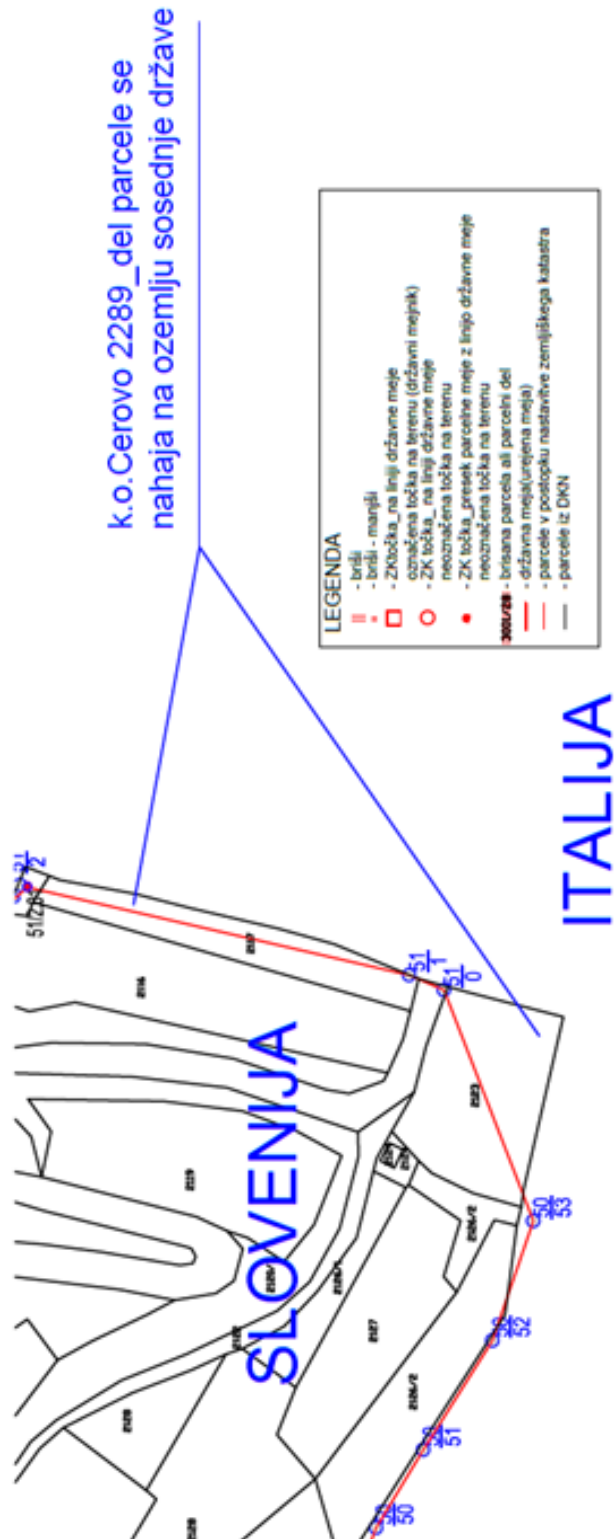
PRILOGA L: PRIMER GRAFIČNEGA NESOGLASJA

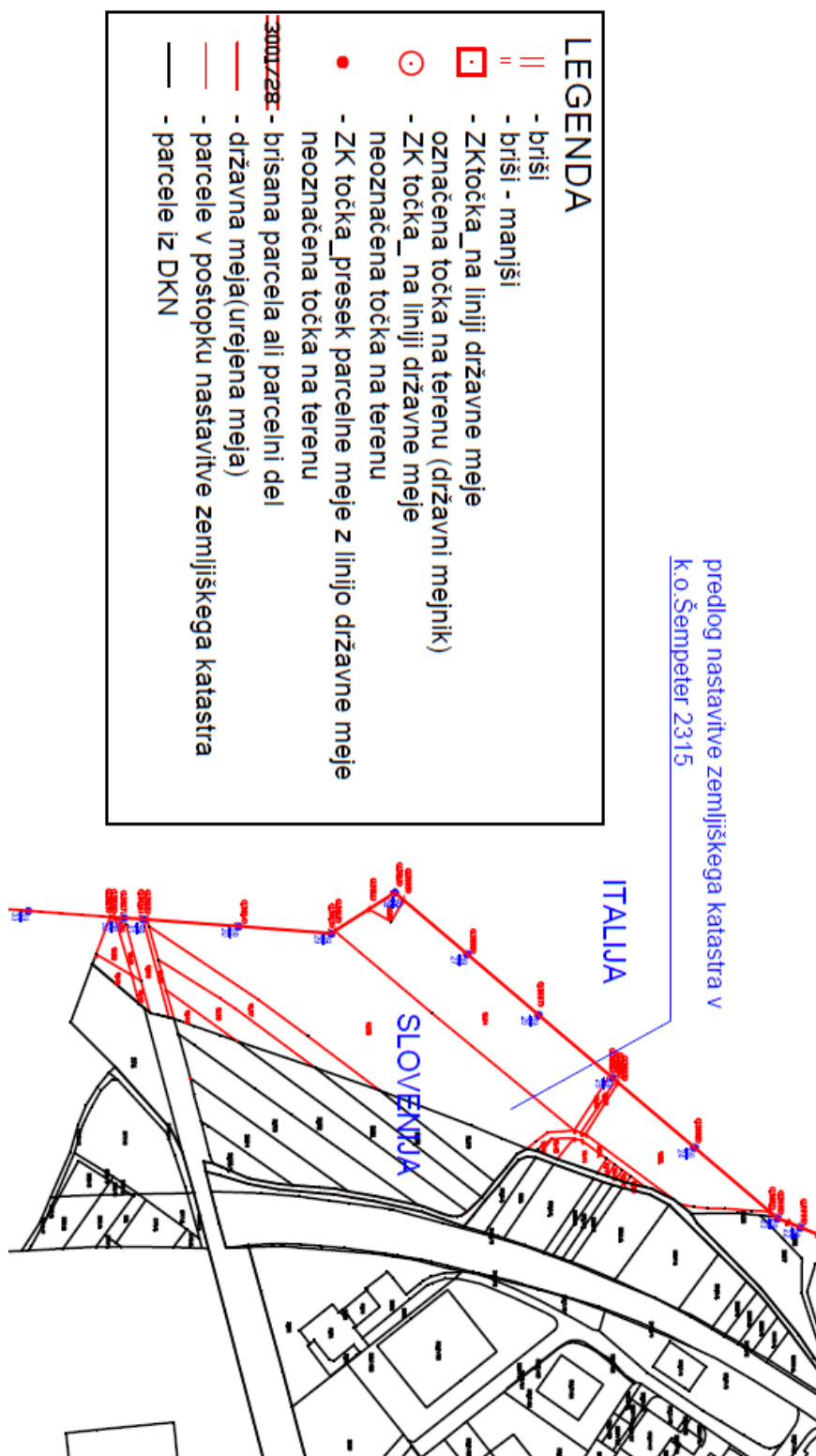
primer grafičnega nesoglasja zemljiškega katastra v k.o. Vipolže 2287

LEGENDA	
!	- brdi - manjši
□	- Značka na liniji državne meje
○	- Značka točka na terenu (državni mejnik)
○	- ZK točka na liniji državne meje
○	- neznačena točka na terenu
●	- ZK točka preseka parcelne meje z linijo državne meje
●	- neznačena točka na terenu
—	- brisana parcelna ali parcelni del
—	- državna meja (urejena meja)
—	- parcele v postopku nastavitve zemljiškega katastra
—	- parcele iz DKN

PRILOGA N: PRIMER, KO DEL PARCELE LEŽI NA OZEMLJU SOSEDNJE DRŽAVE

PRILOGA O : PRIMER OZEMLJA, KI NI EVIDENTIRANO V GRAFIČNEM IN ATRIBUTNEM
DELU ZEMLJIŠKEGA KATASTRA IN V ZEMLJIŠKI KNJIGI

PRILOGA P: PRIMER PONOVNE VZPOSTAVITVE PARCELE V GRAFIČNEM IN
ATRIBUTNEM DELU ZEMLJIŠKEGA KATASTRA

Primer ponovne vzpostavitve parcele,
ki je bila pred cca 30 leti izbrisana iz katastra.
Po ponovni vzpostavitvi pomotoma brisane
parcel se bo spremenila tudi meja med
k.o. Opatje selo in k.o. Gabrje ob Vipavi

LEGENDA	
—	- linija
—	- linija - murglja
—	- Zvezčica, na liniji državne meje
—	- označena točka na liniji (za črtno mejo)
—	- Zvezčica, na liniji državne meje
—	- označena točka na liniji
—	- Zvezčica, označi parcelno avtoje z linijo državne meje
—	- označena točka na liniji
—	- brisane parcele ali parcelni deli
—	- državna mejo (avtoje mejo)
—	- parcelne v postopku rekonstrukcije zemljiškega katastra
—	- parcelni deli DOK
—	- cete parcele ali deli parcel, kateri se ponovno vzpostavijo

